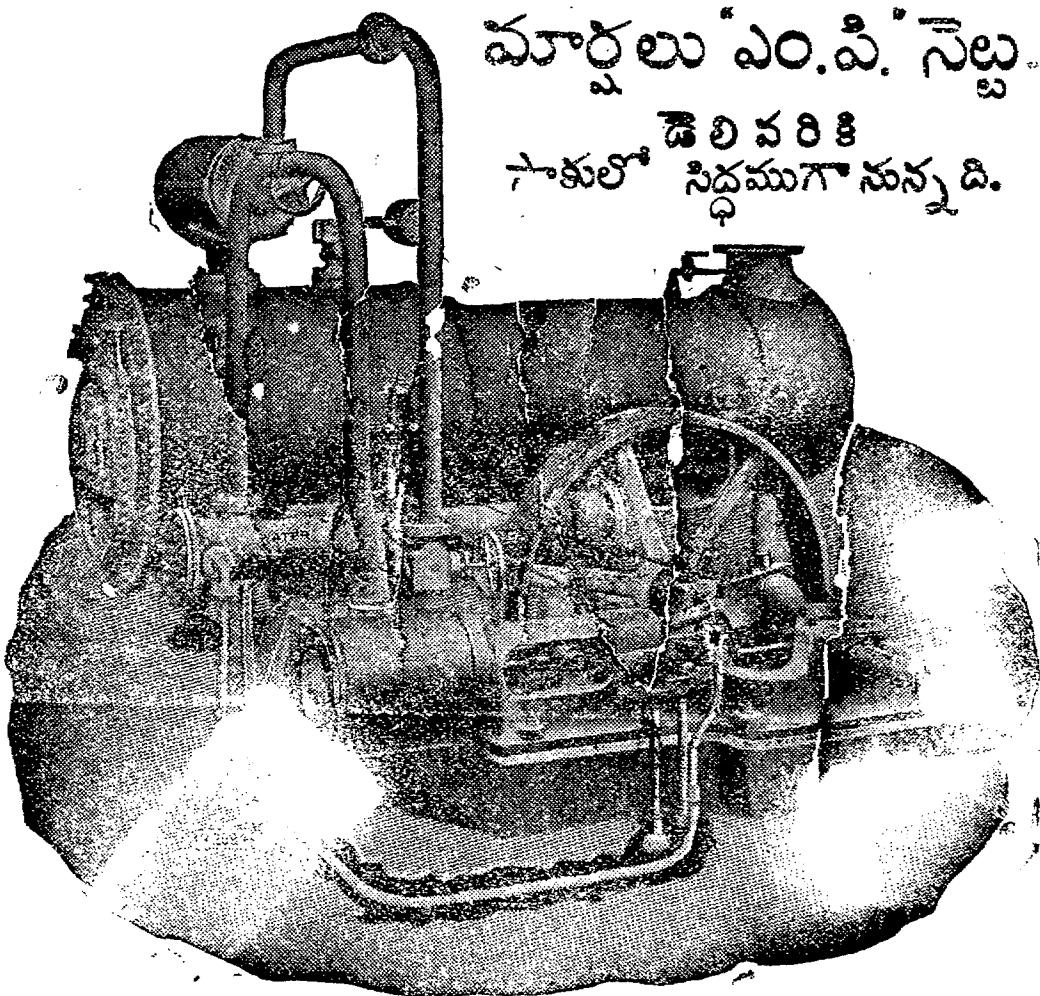

310075 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } ఔన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 12 తేది బుధవారము } No. 58.
సంపుటము. ౮ } చుక్కతి నాచు సంవత్సర ఆశ్వీజ మాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧. } సంచిక. ౧౫౮

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు
డెలివరికి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పింగు
యొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." హార్తి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1806

మార్వలు సను, ఓకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కార్యాలయం: బెజవాడ, తంజావూరు. నెం. 9. సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధికెక్కినది.
ఇతర పవిత్రమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయమగును.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహినిలైలము

సీసా 1-3 0-12-0.

తామరలైలము

కబ్బి 1-3 0-6-0

పండ్ల పొడి

కబ్బి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

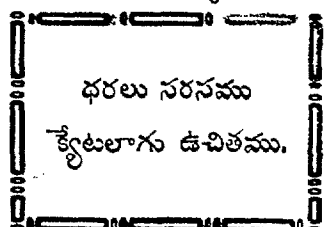
ఓంటిసాళముతోటా కుపాకి ను ప్రసిద్ధమగు కంపెనీవారిచే
చేయబడ్డది. (8068)

౧౨ సెంబరు.

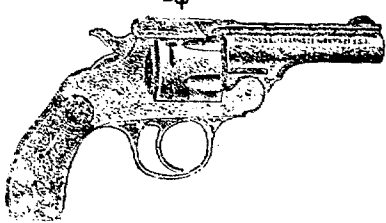
కాళ్ళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.

క్లబ్-సవి.

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

చిన్నవి. కేబుల్ లో పెట్టుకొనిగొనినవి కూడ దొరుకును.

[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు—

219

తక్షణమే

ప్రాసిత రహిత ఖర్చులు కూడను అచేక్షించక ఇప్పుడే మీకు
ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" కంపెనీదము.

త్వరకడుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,

ఆరంభస్థానం యావధాలయము, 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

త్వరపడు. కొద్ది పేర్లు మాత్రమే గలవు.
మాటికి రూ 30 లు లాభము
The Kistna Sugar Works Ltd
ది కృష్ణాషుగర్
వర్క్స్ (లిమిటెడ్)
మచిలీపట్టణము.
(1918 సం॥ ఇండియా కో-ఆపరేటివ్ అప్రెషేషన్ సొసైటీ
ఇంకా కార్పొరేటు చేయబడినది.)
మూలధనము రూ 5,00,000
పేరు 1-కి రూ 50 ల చొ॥ న 10,000 ల
వాటాగా విభజింపబడినది.

సామ్యచెల్లించే పద్ధతులు
వాటా 1-కి రూ 10 లు చొ॥ న దరఖాస్తుతో నున్న
వాటా 1-కి రూ 15 లు చొ॥ న అట్లాటు మెంటు అయినవీడక
యన్నా, తక్కినది రెండు వాయిదాలక్రింద వాయిదాకు
వాటా 1-కి రూ 12-8-0 చొ॥ న యన్నా చెల్లించవలసి
యన్నది.

ప్రొగ్రెస్
ఫ్యాక్టరీ కట్టడములపని ప్రారంభమై జరుగుచున్నది.
యంత్రములకు ఆర్డర్లు పంపబడియున్నవి. యంత్రములు డిశం
బరు నెల ఆ ప్రాంతములనుండి దిగుమతియగును. ఫ్యాక్టరీ
(యంత్రాలయము) బందరులో కట్టబడుచున్నది. త్వరలోనే
పూర్తిచేయబడును.

షరతులు—పూర్తి వివరములను గోరువారు
ప్రాస్పెక్టస్ వగైరాల నిమిత్తము యీ దిగువ
అడ్రసుకు వ్రాసిన బడయగలరు.
అడ్రెస్:—నెం 11 రు తపాలాపెట్టె
(8187) మచిలీపట్టణము

నారీ మనోహర
పత్రి పనులు
విశాఖపట్టణము
మూలధనము—లక్ష రూపాయలు
వంతువిలువ—ఒక రూపాయ
ఉద్దేశము
1. వేరు వేరు జాతుల మేలుమరుపత్రి మనదేశములో
పండించుట.
2. పనివాండ్రచే చేతినూలు వడికించి వివిధములగు బట్ట
లులు నేయించుట.
3. పనివాండ్రకు జరూరయిన మూలధనము స్వల్పకడ్డకి
అప్పు నిచ్చుట.
4. ప్రతివోట ప్రాంతీకేర్పచి నచ్చటచ్చట తయారగు
చున్న నూలుబట్టలు వ్యాపారమైన ధరకు కొనుట.
5. నూలురదకడము, బట్టలు నేయడము అనుభవకాలలు
ద్వారా నేర్పించుట.
6. లాభములో నాలుగవవంతు దేశసేవకు వినియోగ
పరచుట.

విజంట్లు
ప్రతి గ్రామములోను వంతు దార్లను చేర్చుట,
డిపోలను స్థాపించి, నూలు వడికించి బట్టలను
నేయించుట మొదలగు పనులకుగాను జీతము
కమిషను పైని యేజంట్లు కావలెను.
లక్క-రాజు -
అప్పలస్వామినాయుడు,
(3168) స్థాపకుడు.

మలయ చందనము.
గణేష్ మూర్తి అను పెంగోగమునకు కువారము.
పథ్యములేదు. పిడికారితో పంపెను.
ఎలుపు, లెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల పెంగోగమును మూడు పూ
టలలో మాన్పును. శ్రీల కుసుమ
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షధము.
డబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0
1 చంపి (చులయచందనమున కనుపానము) టెన్సు 8-0-0
1251
బురుతుశోధక
బురుతుల మున్నగు గొప్పకాయ దోషములను బో
గొట్టి సంతానము నొసంగు చింతామణి. డబ్బా 2-0-0
వీ యూషము
కాఫీ, టీ, కోగోలకు బదులు. మంచినువాసని.
గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. డబ్బా 0-12-9
గంధర్వపార్వతీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

స్వదేశ వాస్తవిక వస్తువులు.
గట్టి వని! వెల సరసము!!
ప్రత్యక్షమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడు
చున్న చిన్న, పెద్దనైజల మడతచాకులు, పేనా
కత్తులు, బత్తాయికత్తులు, లీవరు విశేషముగా వేసి
తయారుచేయబడుచున్న అన్ని నైజల యిత్తడి
కప్పతాళములు, ఇనువ కప్పతాళములు, ఇత్తడి
యినుము కలిసిన కప్పతాళములు, ఇత్తడి యినుము
కలిసిన కప్పతాళములు, మంచి తాళములతో
బందోబస్తు చేయబడిన యినువపెట్టెలు వగైరా
సామానులు మా కర్మాగారమున తయారగు
చున్నది. (3081)
ధరఖాస్తులు పంపిన ధరలు లెలుపబడును.
వర్తకులకు సరసమైన కమిషన్ నీయబడును.
తంత్రీ చిరువావా: } బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో.,
“ఇండస్ట్రీస్” } కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.
వెద్రాపురం. } వెద్రాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

నమ్మకము (1842)
బంగారు వెండిరత్న
ముల వగలును ఇతరవస్తువులను
వాపసు యిచ్చిన పుచ్చుకొని
వైకమా ఇవ్వబడును
ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి
గురుసామిశెట్టి కంపెనీ
25, వై నాబజారురోడ్, మదరాసు.
నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడను పరిమైన ధరలకు
తయారుచేసి విక్రయించుట వుండును. తయారున
లేనివాటిని అతిశీఘ్రముగా ఆర్డరుమీదకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్నవారి కలన మా నమ్మకము తెలిసికోవచ్చును.
తంత్రీవిలాసము:—“క్యూరుత్” మద్రాసు.
పేటంటుమందులు మూలికలు పాశ్చాత్యవైద్యపద్ధతు
లకు కావలసిన సకలవిధ ఔషధములును తగ్గుధరలకు మానద
దొరకును. సకలవిధ కాడ్జివర్ ఆయిల్ బిడ్డలకు ఉపయోగ
పడు అవారములు మొదలగునవి మానద స్టాకులో ఉన్నవి.
వివరములకు వ్రాయుడు. (3086)

V. M. ANNAJEE & Bros,
Wholesale & Retail Chemists & Druggists,
2/200 MINT STREET, MADRAS.

శివామ్యతలైము
తలంటుకు మేలైనది. మెడటికి బలము.
కండ్లకోగమును పోగొట్టును. వెల 6 టెన్సుల బుడ్డి రూ 1.
మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కమిషను.
విక్రవాధం కుబ్బరామవైద్య ఆయుర్వేదోషధ భరణము,
(8175) కోపూరు. (నెల్లూరుజిల్లా)

వనోపదిసరస్వతిల్లా
రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పురుగులను పోగొట్టు
టనుందు వేరెన్నిక గాంచినది. ధర 1-12-0
ఇండియా సిలీకోనంను ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
పుచితముగా పంపబడును. (2978)
విరానము పి. డి. హానంట్.
నెం 144 ఫవనవాడి బొంబాయి.

భృంగామలక తైలము
(వైద్యచింతామణి)
భృంగామలక తైలము:— శిరస్సుకు మర్దనచేసినను,
ముక్కులో ప్రతిదినమును నక్యముచేసినను,
కోగోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలక తైలము:— తలకు పట్టించిన కంటి
కోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలక తైలము:— అపస్తాంకోగమును ఉష్నాద
కోగమును, కపకోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలక తైలము:— తల వెండ్రుకలను తుమ్మె
దలుకలె న్లగాచేయును.
4 టెన్సుల సీసా వెల రూ 1
1 పౌను " " 3
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)
19, హాన్స్ రోడ్,
మాంటు రోడ్ - మదరాసు.
(బుధ)

“గొప్ప మార్పు”
ఆయుధశాసనముందు యిటీవల చేయబడిన మార్పు
ప్రకారము ప్రతిమనుజుడును లైసెన్సు లేకయే సాధారణ
మయిన కత్తులు స్వరక్షణార్థము ఉంచుకొనవచ్చును అట్టి
కత్తి చేతికట్టయందు ఇముడ్చబడి బహు ఆంధ్రముగాను చేతికి
తేలిక గాను ఉండునట్లు మన దేశమున తయారు చేయబడి
స్వదేశ “కత్తి కట్టలు” అను పేర విక్రయమునకు సిద్ధముగా
నున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూచినయెడల దాని ప్రయోజనము
మీకే తెలియగలదు. కావలసినవారు:
ఈ క్రింది చిరువామా దారునకు వ్రాసిన దొరకగలవు.
కొలదిమాత్రమే గలవు గనుక త్వరపడి వ్రాయుడు.
పెద్దకత్తి కట్ట 1-కి రూ 6-8-0; చిన్నకత్తి కట్ట 1-కి 5-8-0
డబ్బను కట్టలు కొనువారికి ఒక కట్ట ఉచితముగా నీయబడును.
వలయువారు ఆర్డరుతో నహా ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు
గా పంపవలెను.
పోస్టేజీ వగయిరా ఖర్చులు కొనువారు భరించవలయును.
మాతం శెట్టి కృష్ణారావు.
(8079) బెజవాడ.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము
ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృత్తి
హస్తలాఘనము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాత్రము,
భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేక తమా
షాలు విచిత్ర విశోదబిద్బలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో
సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట,
భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0 లు. (2118-888)
పి. ఆర్. జనార్దనం వాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

పాండూర స్వదేశవస్త్రములు

2

పాండూర గ్రామమునకు దున్న సాలీల గృహములకు పోయి యచ్చటి ప్రస్తుత పరిస్థితుల నిదివఱకు విన్నవించి యున్నాడను. ఇందు పాండూరవారు గమనింపవలసిన విషయముల కొన్నింటిని వ్రాయుచున్నాడను.

ప్రతి

ప్రస్తుతము 'పాండూరవాస్తవ్యులు' ప్రతి కొనుచున్నారు. ఈ ప్రతి విజయనగరము మున్నగు ప్రాంతములనుండి యచ్చటికి వచ్చుచున్న దని తెలిసినది. పాండూర గ్రామమునందు సయితము కొంతప్రతి యుత్పత్తి యగుచున్నదట. పాండూరగ్రామమునందు నూలువదుకువారు, తామ వడికిననూలుచాకగ నుండవలయునని గాని ఏతద్వారా వారు లాభము పొంద నుద్దేశించిన గాని, తమంట తామే ప్రతిని పండించికొనుట మానివేయవలయును. పాండూర గ్రామమునందు ప్రతి గృహము నంటి యొక వికాలవగు లోట యున్నది. అచ్చట భూమి సారవంతమయినది. వరుణుం డేలాటి కొదవయు చేయుటలేదు. అందుచే పీరు తమ దొడ్లయందు బీర, పొట్ల, చిక్కుడు మున్నగు కాకాలతల నెట్లువెంచి పోషించి తమభోగ్యమునకు ప్రత్యేకముగ భవమువెచ్చించి కాకముల గొనకయున్నారో, యట్లే తమదొడ్లయందు దీజాతిప్రతిచెట్లకు ప్రాముఖ్య మొనంగి పెంపుజేసిన పీరు విశేషముగ లాభము పొందువార లగుదురు. భర్తులు తగులక పోవుటచే నూలు చాకగ ధరలకు తయారు చేయగలుగుదురు. అందుచే వస్త్రములయొక్క ధరయు తగ్గును. వారు తమ ప్రతికై మతియొకరిపై నాధారపడవలసినంతటి యావశ్యకతయుండదు.

రంగులు.

పీరు ప్రస్తుత మంధకారమునకు దుండి తమరాజధానియందు జేరిజరుగుచున్న విషయమును కనుగొనజాలకున్నారు. నీలి, ఎఱుపు, కాకి, కాషాయ యిత్యాదిరంగుల నూలునకద్దు స్థితియందున్న సోదరులవద్ద పీరించుకంత యీవిషయమునందు తిరుప్పొందిన బాగుండును. అప్పుడు పీరు అంచులకు సయితము విశేషపు కూలును (లోసివేయునట్టి స్థితియందు న్నిందురు. పీరించుటకు ఏదేము వ్యయముచేయ నక్కఱలేదు. తమ నేతవృత్తిని, ఏవలచేయు మార్గమును ఒరులకు నేర్పి, రంగుల నద్దు విషయమును నేర్పుకొనవచ్చును. ఇయ్యది చాల సులభము.

మగ్గములు

పీరు పూర్వాచారముల ననుసరించి యిప్పటికిని కేతవగ్గములపైనే పనిచేయుచున్నారు. సూతనముగ కనికెట్లబడి, విశేషముగ వాడుకయందున్న మరగ్గముల నేల యుపయోగింపకున్నారో తెలియదు. వారినే కాకణమారయ నిట్లుచెప్పిరి. ఈనాడుకునూలు మఱుగ్గమునందు మాటిమాటికి తెగిపోవుచుండును. పూర్వపుడెయినను ప్రయత్నముచేసి చూచితిరా యనియునుగ నామెప్పుడును పరిశీలించలేదని చెప్పిరి. విశేషపునూలుకన్న గట్టిగనంపి పడుకునూ కేల కష్టమునిచ్చునో తెలియరాకున్నది. మనజన సామాన్యమునందు స్వయంప్రజ్ఞ నుపయోగించి సూతనస్పృశికయింపుత్తించుట యనునది చాలఅరుదు. అందువలననే పీరును యీ సూతనస్పృశిక మగు మఱుగ్గము నుపయోగింపకున్నారు. ఈ సూతన జనితమగు మగ్గమునే యుపయోగించిన దినమునకు తయారు కాబడు బట్టి ఎక్కువవుతును. ఇయ్యది యత్యావశ్యకము.

నూలు—ఏతదుత్పత్తి.

ప్రస్తుతము పాండూరనందును, మఱి చుట్టుపట్ల గ్రామములందును తయారగు నూలు యిప్పుడున్న మగ్గములకైనను చాలారారు. మన పూర్వాచారపరాయణులవలె పీరును నూలును దుకుట తమకుమాత్రమే యబ్బుననియు, నితరుల కబ్బదనియు, అయ్యది వారి కులవృత్తియనియు పిచ్చియభిప్రాయముల బడుచున్నారు. వారిక నిట్టి యభిప్రాయములను పాఠదోషవలెను. తమ గ్రామమునందున్న మంగలిశ్రీలు (పీరి కేవిధముగ పనియు లేకున్నది) మున్నగువారలకు తమవృత్తిని నేర్పిన నకు వలయునంతటి నూలు ఉత్పత్తియగును. అంతదనుకనే తనేయవారలకును, కొనువారలకును సుఖముండదు.

స్వదేశ

పాండూరబట్టిని ప్రతివారును కొనుచు, పాండూర వారు పాశ్చాత్యవాణిజ్యవిధానము బలిగాక తమవృత్తి నిలువంపెట్టుకొన్నారని భారతీయు తెల్లరును సంసించుచున్నారు. పై పుణ్యమునకు పీరిని క్లాఫించుచున్నారు. కాని, దురదృష్టవశాత్త నగ నిట్లుగదా యుండవలయును. పీరు విదేశవస్త్రములను

అనుక్రము.

తక్కువ ధరలు.

అనుక్రము.

ఈలాటి పేరులతో నున్న ప్రకటనలను చూచుటకు మీ కందఱికి మిక్కిలి ఆనందముగా నుండును. వీలననగా అట్టి సమయములయందు మీరు కావలసినవాటిని మిక్కిలి తక్కువధరల చొప్పున తీయుటకు వీలండును.

ఎవరైనను లాభములేనిదే విక్రయించ రను స్వల్పసంగతి మీ కెల్లరికిని బాగుగా తెలియును. సాధారణముగా ప్రతిదినము అమ్మకము ధరలు బహు ఎక్కువగా నుండుటచే మీరు తక్కువ ధరల అమ్మకమునకై ఎదురు చూచుచుండును.

అయితే ఎల్లకాలములందును మిక్కిలి తక్కువ ధరలకును సామానులు విక్రయించబడు స్థల మొక్కటియున్న దని తెలిసికొనుటకు మీరు మిక్కిలి సంసించెదరు. ఇట్టి స్థలమును మీ రెచ్చటను కనుగొనలేరు. మఱియు ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి ఖరారైనవి.

సామాను లన్నియు గలిగిన ఇవి ఒక మిక్కిలి గొప్ప అంగడి. మీరు కావలసినట్టి ఎట్టివస్తువైనను తప్పక దొరకును. ఇవి అన్నియు మీ యొక్క జేతీయులవలననే తయారు చేయబడినవి.

దయచేసి రత్నము బహు కోడ్డునకు యందు నెం 9, 10, 11 రులు గల

మిక్కిలి సరసమైనట్టియు, పెద్దదైనట్టి, బహు పురాతనమైనట్టి

చల్లారాం గయానుచుండు వారి అంగడికి రిండు

హిందూ దేశము, విదేశము సరకుల వర్తకులు.

తక్కులేని సామానులు గల గొప్పవదర్శనమును చూచి, ఇతరచోట్లయందుండు ధరలకు పీటిని పోల్చిచూచిన, ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి తక్కువ యనియు, మఱియు ఇక్కడఎప్పుడును

కాశ్యతమైన పరిష్కారమైన అవకాశము

ఉన్నట్లు స్పష్టముగా తెలియును.

2300

ధరించుచున్నారు. కారణ మేమిన్నది? తాము తయారుచేయు బట్టలు చాలప్రియమగు ధరలు గలిగియున్నవి. ముతుకనూలు తమగ్రామమునందు దొరకదట. అందుచేత స్వదేశవస్త్రముల కట్టుకొనలేదట. ఈకొంత దీర్ఘటకము గ్రామమువారు వెంటనే మాలమాదిగలయందును తవెతరవర్ణములయందును, రాటముల ప్రవేశపెట్టి ముతుకనూలును తయారుచేసి తమమట్టున కైనను భద్రులవస్త్రముల తయారుచేసికొనవలయును. ఇందు పీరిలకొక బాగైత చెప్పువలసియున్నది. నేను పీరితో ప్రగంగించునప్పుడు ముతకవస్త్రము లీగ్రామమునకు వచ్చినట్లులయిన తప్పక స్వదేశ వస్త్రముల ధరించెద సునిది. ఇయ్యది కేవలము పొరపాటు. పీరిం తమాత్రము ఇతరులపై నాధారపడవలసిన యావశ్యకత లేదు. అట్లుండుట భాగ్యమును గాదు.

అనుక్రము.

పీరు తయారుచేయుచున్న వస్త్రములన్నిటిని వర్తకుల కమ్ముచున్నందువలన కొనువారల కనవసరముగ మారయొకటికి ఒక అకామెదల అకాన్వరవతు ధరపెరుగుచున్నది. వీలన పీరు వర్తకుల కమ్ముకొనిన వారు వీరివద్దనుండి మారయొకటికి అర్థజాలేక మూడుకాణీలను పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఆవర్తకులవద్దనుండి కొనువారు మఱు నా వర్తకులకు కాయదానిచ్చుచున్నారు. కావున పీరు స్వంతముగగాని తమలో నొక సంఘము నేర్పరచుకొని అంచుమాలముగా గాని తమ వస్త్రముల నమ్మకము చేయుచుండిన పేలుగనుండును.

మోసము.

ఈ మధ్యను పాండూరవారు స్వదేశపునూలు విదేశపు నూలును చేర్చి వస్త్రముల తయారుచేయుచున్నారనియు, ఇట్టిప్రోహనున కెడమియ్య కుండుటకై మనము వాటినికొనగూడదనియు దేశమంతటను వ్యాపించినది. పాప మా సాలీలు ఆమా యకులు. ధర్మచింతగలవారే కాని, అట్లుకలితేచేసి మోసము చేయువారుగారు. ఈ గ్రామమునకు చుట్టుపట్ల నున్న సాలీలు వర్తకుల ప్రోద్బలముచేత ఈ విధమగు మోసము నకు గడంగుచున్నారు. అందుచేత పాండూర వాటికి సయిత మపకీర్తి వచ్చినది. పీరు తమంతటతాము మోసము చేయలేదట కాని వర్తకులప్రోత్సాహమువలన వారట్లాసరించివానిని చెప్పిరి. ఈనిందను తావుకొన బాధ్యత గ్రామము వారియందును కాంగ్రెసు సంఘమువారియందును కలదు. ది. 20

సాయంత్రము సభ జరిగిన యనంతర మీ విషయములు తమ చర్య దీసికొనుట కొకసంఘమును నిర్మించినారము. ప్రతితామును తయారయినవెంటనే అయ్యది యీ సంఘమువారలకు జూపబడవలయును. వారద్దానిన పరిశీలించి అందుపై కాంగ్రెసు ముద్ర నేయవలయును. అట్లు ముద్రజేసి వస్త్రములు నమ్మకములయినవి కావు కావున ఆ వస్త్రముల కొనువార లీ విషయమయి బాగైతగ నుండురని కోరుచున్నాడను.

నేతనేర్పు పాపకాల

మేము పాండూరనకు దున్నవస్త్రే బొంబయినుండి వర్తకులొకరు మంచి నూలును పకుకగలవారని బొంబయికి పంపవలసినదిగా తండ్రివార్త నంప అంచులకు వలయుధనమును సయితమంపిరి. దేశమం దెల్లెడలను ప్రజ లీవృత్తిని అభ్యసించవలయునని నూచనలు కానవచ్చుచున్నవి. కావున యీ వడుకుట నేర్పుటకయి పాండూరనుండి యితరస్థలములకు పోవలసి యున్నది. అట్లుపీరుపోయి అచ్చట విద్యార్థులకు నేర్పుట కష్టము కావున పాండూరను దట్టిపాతకాలయొకటియున్న బాగుండు నను నుద్దేశముతోడ నీసంఘము ఏకమద్దేశము కార్యరూపము దాల్చుటకు వలయుచర్య దీసికొనవలసినదని నిర్ణయపడినది. అందులకై ప్రతిమూరకు ఒకకాణీవంతున సాలీలు ఈ సంఘమునకు చెల్లించుట కెల్లరును సమ్మతించిరి. మీదుమిక్కిలి యందుకు కొంతధనము కావలసియున్నది. కావున ఆ తొలుముననే మూడు వందల రూపాయలు చందాలు చేయబడెను.

పాండూరవారు చూపుచున్న దేశభక్తి స్థిరస్థాయముగ నటుల వికాశపట్టణపు జిల్లాసంఘమువారు శ్రద్ధ తీసికొందురని గోరుచున్నాడను.

గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం

కాకినాడ.

మేలగు పాంతుక కలములు (1514

బ్లాడ్+ర్య	8.0-0	నెక్టురూ	205	2-8.0
క్యాస	4-8.0	"	200	2-0.0
బాడమా	7.0-0	జోడ్డతేజ		1-8.0
తెండి క్లెప్	0-18.0	సావా క్లెప్		0-2.0

ఆరి ప్రదర్శన, స్టేషనరీ, ట్రిట్లీ శీసు, మద్రాసు.

తృప్తి కరముగ లేదు !

మో|| కా|| గాంధీ

కఠినశాసనవిచారణసంఘానికి నేటికము పరుమైనమామూలు క్రింద వెలువడినచో సమితిలో తానును గర్హియుండెడిది. ఇప్పుడిశాసనముల రద్దుచేసినను, ఉంచినను, యెవరును లక్ష్యము చేయరు. వానివలన వెఱగుపోయినది. ఆరెన్టులన్నను కారాగారనివాసమున్నను భయమున్నచూట మాకులేదు. ఇప్పుడు మేము కొన్ని శాసనములను చట్టములమాత్రము రద్దుచేయించుటకు ప్రయత్నించుటలేదు. అట్టి శాసనముల నుంచగల్గిన ప్రభుత్వపద్ధతి నే యావత్తు రద్దుచేయవలెనని ప్రయత్నించుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారు, రద్దుచేయ నుంకించియున్న శాసనములక్రింద చేసిన పనుల నన్నింటిని సాధారణశాసనానుసారము చేసియుండెడివారే. అవసరమునుబట్టి 144, 107, 108 క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్కు సెక్షన్లు విర్యవంతములని ప్రభుత్వవ్యాయవాదులు కనుగొనిరి. ఈ సంగతి యిదివరకు వారికి దెలియదు. సాధారణశాసనమును భావమును మార్చుకుండ మాన్యుకేసినచో, భారతప్రజల కేమాత్రము దానివలన లాభ ముండనేరదు.

కాన ని నేటికము ప్రజలకు లాభకరముగ లేకున్నను, దేశములోని రాజ్యాంగపరిస్థితుల నేర్పొను విద్యార్థికి అది ఉత్సాహజనకముగ నుండును. ఈ ని వేదికమును పదివత్సరములక్రింద నాందోళన కారకు లగు సివిలియనులే యిదే భావలో వ్రాసియుండెడివారు. ఆవిచారణ సంఘమువారు తుదకిట్లు వ్రాసిరి:—“రాజ్యాంగ సమావేశముల నాపుడల చేయుచట్టము, 1918 వ సం॥ యిండియను క్రిమినల్ అండ్ మెండుమెంట్లు ఆక్టు పార్ట 2, వీనిని రద్దుచేయకుండ నుంచుట ప్రస్తుత విషయములకాచి చాలయపుడవ పరిస్థితులు రానున్నవని తలచి, అవసరమని యెంచియే, ప్రతికఠిన శాసనము సయితము యిప్పటికి ప్రయోగింపబడిన వన్నియును కాలావసర భర్త్యమును బట్టియే ఆమలులోనికి చేబడినవి. అదే కారణము చేత నిప్పుడివి రద్దుచేయక వుంచబడుచున్నవి.

కఠినశాసనముల నమలులో దెట్టివారందఱును నిష్పంధ విధానమునను సంతోషముతో చేసియుండెడిని నేను చెప్పజాలను. కర్ణాటకప్రభువు వంగదేశవిభాగము ప్రజోపయోగమునకేయని తలంచెను. తద్విరుద్ధముగ తలచినవారు అభివృద్ధికి నిరోధము గల్గునని యెంచిరి. తమ తేమమును దాము తెలిసికొనలేనట్టియు, తమకు తెలియనివిషయములలో జోక్యము కలుగ జేసికొనునట్టియు, ప్రజాప్రతినిధుల మని చేరు దెట్టుకొని వారికి లాభకారులుగ లేనట్టియు విద్యావంతులు బుద్ధిహీనులని సరు మైకలు ఓడ్డయరుగారు చెప్పియుండిరి. మనకు నీతి నేర్పనిదే, అండ్లయే స్త్రీ తీవరము క్లిష్టముగ నుండునని డయరు సేనాని నిష్పంశయుముగ దెల్పియుండెను. ఈ మాడు విషయములలోను, మేము జాతీయోపసంఘసభ్యులము అధికారులు వ్యత్యస్త బుద్ధిగల్గియున్నారని యెంచుచున్నాము. వారికి వంగదేశయుల అధికభావము తెలియుటలేదు. విద్యావంతులు అధికారులతో విందులారగించుచున్న ప్రజాభావములను స్వాభావికముగ గుర్తించి యెంతభాష నొందుచున్నారో వారికి దెలియుటలేదు. డయరు సేనాని తలచినటుల భారతీయులు దుష్టులుకాని ఆయనకు దెలియుటలేదు. తప్పకరని నన్నను ప్రతేచ్ఛ నుల్లంఘించినందులకు అధికారులు తప్పుకేసిరియే మేమప్పు డనుకొనుచుండెడివారము. మనసంగతి మనకు తప్పు నెవరికిని దెలియదని మేము వాదించుచుంటిమి. కాని యిప్పుడు మాలో కొందరిలో మార్పుగల్గినది. వారు కొందఱు అధికారులతో సమానమగు స్థితి నాక్రమించియున్నారు. వారు ప్రజలకు పోవుకులమని తలంచుచున్నారు. ఈ ప్రజలను, భావోన్మాదులును, మంచిచెడ్డ తెలియని ఆందోళనాపరులును నడుపుచున్నారని వారి కిలంపు. అందుకనియే దాని నాపుటకే వారు సంస్కరణముల ప్రకార మేర్పడిన శాసనపథల గాదించిరి. మేము మలబారుకు వెళ్లి నిరాయుధులమై, మోపలాలను అట్టి వెట్టిపనులను నాశనమును గావించ గూడదని బోధచేసెదమని చెప్పియున్నను, ప్రజాగర్హమును గావించుచు మలబారు విప్లవమును అణచివేయ జూచుచున్నారు. అట్లు చేయుటవలన వారు దేశసేవ చేయుచున్నామని తలంచెదరు.

కాన మన మిదివరకుకంటె బాగుపడిన దేమియును లేదు. ఇంకను చెడ్డ స్థితిలోనికి వచ్చినాము. ఇప్పుడు విదేశీ యాధికార వర్గ మే గాక, జాతీయా

మావలాల విప్లవము

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

7 వ తేదీని యిటుల ప్రకటింపబడెను. విప్లవకారులు మంజీరిపండికాడుగోడ్డునుదాటి ఎడమమువద్దవేరి. అచటికి సాయంకాల మొకసేను పంపితిమి. 8 వ తేదీని తానూరువద్దమాపలాలుచేరి. ఎడమమువద్ద మావలాల గోపిదేవారంభించిరి. 9 వ తేదీని కన్నూరు నుండి ఒక సేన ఎడమమువలన పోయెను. 7 వ తేదీని సాయంకాల కేటకు దళము తిగూరుచేసెను.

34 మంది హిందువులను చంపుట.

ఈ సంగతి నిజమని తువ్వారునుండి పారిపోయి వచ్చిన వారిద్దరు చెప్పిరి. గ్రామాధికారి శంకరనాయుడుగారి భార్య నాసోదరియే. పెద్దెంబరు 25 వ తేదీని ఉదయం 6 గంటలకు మాయింటికి 100 మంది మావలాల వచ్చిరి. “ఓరి కుక్కల కొడుకుల్లారా! మీరు సేనలకు సహాయము చేయలేదటరా!” అనివారు తిట్టి అడిగిరి. ఒకడు నాకుడిచేయి పట్టుకొనగా నేను తప్పించుకొంటిని. మరియొకడు తుపాకిని గురిపెట్టెనుగాని అది క్రేలలేదు. నా మేనల్లుళ్ళ నిద్దరిని నవుకరులను ముగ్గురిని చేతులు వెనుకకు విరచిచిట్టి మావలాల తీసుకొనిపోయిరి. నేను చేరువనున్న అడవిలో దాగియుండి వారిని తీసికొనిపోవుచుండగా చూచితిని. పిమ్మట మావలాల మాయిల్లు తగులదెట్టిరి. వారు మాడు నేడెలను నడిచేసిరి. 800 రూపాయలవెలగల పాతసామానులను తీసికొనిపోయిరి. ఆరాత్రి నేను అడవిలోనేయుండిమరునాడు పండికాడుపోతిని. ఈసంగతులను మాబావతో చెప్పితిని. అతడు సేనలతో పండికాడులోనుండెను. నాసోదరిలు కొందరు పండికాడుచేరి. మాబావసోదరుడగు కృష్ణనుబట్టి నాయరు యింట్లో నాభార్యయు నాబిడ్డ బార్డును యితరబంధువులు నున్నారని పండికాడు వచ్చిన నాతో బుట్టువలు చెప్పిరి. మావలాల మావారిని సోసియలేదట. అని వలియవట్టిలు కృష్ణనాయరు గారు చెప్పెను. నేను తువ్వారు విభాగము కనిష్ఠ సోదరుడను. ఒకనాడు (మింగమునెల 6 వ తేదీ) వుదయమున 9 గంటలకు నేను మాయింటివరంబాకు వెళ్లుచుండగా తువ్వారు కచేరి 200 మంది మావలాల పడగొట్టుచుండిరి. నేను భయపడ్డిమరలి యింటికి వచ్చితిని. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు 50 మంది మాయింటికి వచ్చి 100 రూపాయల మృతిని 8. నేను 10 రూపాయల మృతిని 1. వారు మా అన్న కొరకు వెదుకపోయిరి. మా అన్న జడిసి 14 గోజుల క్రితమే మంజీరికి పోయెను. ఒక ఆదివారమునాడు 25 మంది మాయింటికివచ్చి నాచేతులు వెనుకకు విరచిచిట్టి సామ్యు తెచ్చురి. నన్ను తొట్టవాడి పరంచాకు తీసికొనిపోయిరి. అచట నావలనే 40 మంది హిందువులకుగూడ చేతులను విరచిచిట్టిరి. మావలాల మాఅందరిమట్టు కావలియుండిరి. హిందువులను వొక్కొక్కరిని అడవిలోనున్న నాతియొద్దకు తీసికొనిపోయిరి. ఆరేగ గరి 2 మందిని తీసుకొనివెళ్లిరి. అటనుండి మరలి వచ్చివచ్చును ఆమాపలాకత్తులకు రక్తముండెను. పిమ్మట చేరువనున్న యొకొండ మీదకువచ్చుండెన భాంగలు వద్దకు అప్పటి కున్నీ లేనన్ను తీసికొనిపోయెను. నన్ను హోజరు, పెట్టెదనని కున్నీకి చెప్పగా నాకట్లువిప్పిరి. నేనింటికి పోయిమాడగా నింటివద్ద నెవ్వరునులేరు. నేనుచండుగోజు లడవిలోనుండి పండికాడునుపోయి అటనుండి మంజీరికిపోతిని. అచట మావాళ్ళు కనబడిరి. ఇప్పుడు మేచందరమును కల్లికోటలో నున్నామని మరియొకరు చెప్పిరి.

సిద్ధాప్రకటనము

తిరురంగడికి 8 మైళ్ళదూరమున 6 వ తేదీని నొకమావలాల గుంపు మా లటూ వంకరు పోవుచుండెను. మరి కొందరు గుంపులు (చేరి నూరు మంది) నేమానినుండి మల్లాపురమువద్ద అనకొంగనదిని దాటబోగా సేనలు ధికారవర్గముతోగూడ పోరాడవలసియున్నది. లాలలజప్త్రాయ నివేదికమును విమర్శించుచు, మనకు కావలసినది యజమానులు మారుటగాక పరిపాలనావిధానముమారుట, ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును గల సంబంధము మారుట యని చెప్పినపుడు బాగుగ చెప్పియుండిరి.

ప్రభుత్వమునందు ప్రజాప్రాతినిధ్య ముండవలయును. నివేదికములోని చిత్రములకు కారణము అధికారతరగభ్యులు బాధ్యత లేనివారై యుండుటచేతనే. మనకు కావలసిన సేమా మనకంటె వారికి బాగుగ తెలియునని వారితలంపు. కాన ప్రజలలో ప్రజోధముగల్గి, స్వత్వములకై యెంతటికష్టములనైన ననుభవించుటకు సిద్ధముగనున్న పును యీ సమరణలతో యేమి ప్రయోజనముండును?

నిరోధించెను. చిల్లర గుంపులు వొంగతనములు చేయుచున్నవి. 150 మంది కొటకలమువద్ద 7 వ తేదీ రాత్రి కరింపుత్తానదిని దాటి వలియారాకు పోయెను. అచట సేనలకును గుంపునకును సంఘర్షణము కలిగినది. తానూరుకు తూర్పున మావలాల యిండ్లను దోచుకొని ఏనుగురిని చంపిరి. ఏనుగురిని గాయపరచిరి.

తుపనాడు వంటెన యిప్పుడు బాగైనది. సేనలు వెళ్ళవచ్చును. చాలమంది భయపడి పాలఘాటుకు ప్రతిదినమును వచ్చి చేరుచున్నారు.

మంజీరిలో సేనలున్నందువలన అల్లరులు తగ్గినవని తెలియుచున్నది. కాని అచటిహిందువులు కల్లికోటకును పాలఘాటుకును వెళ్లిపోవుచున్నారు. 8 వ తేదీ సాయంకాలము బండిలో ఎడమమునుండి చాలమంది తియ్యాలిల్లు స్త్రీలు బిడ్డలు పురుషులు గూడ పాలఘాటుకు వచ్చిరి. 8 వ తేదీ వుదయమున పాలాటుకొండయొద్ద చాలమంది మాపలాలు కనబడిరి. అది ఎడమమున రైలు స్టేషనుకు 4 ఫర్లాంగులలోనున్నది. సేనలు వారిని తరిమి తుపాకులను కాలెన్సెను. మావలాలలో 12 గురు నష్టమైరి. వారు పారిపోయిరి. సేన తరుము చుండెను.

చాలమంది శరణార్థులు పాలఘాటు దివిజనలు ఆఫీసరు కచేరీలో 9 వ తేదీ రాత్రి యుండిరి. వారికి బెట్టి దింపటలు భోజనసదుపాయము చేసిరి. నిమ్మజాతిసంఘకార్యదర్శి సి. శేషయ్య (కిరీసనాయులుకంటె ఏజెంట్) గారు దివ్యజ్ఞానసమాజమందిరమును పాతకాలాగృహమును శరణార్థులకొరకు సముకలక్తరుగారివశము చేసెను. శరణార్థులకు తాత్కాలికముగా ఆహారపదార్థముల నిచ్చెదననిగూడ చెప్పెను.

రావుబహదరు శేఖరవిాసనుగారును యితరులును 9 వ తేదీని మోటారు బండ్రమీద అలతూరుకుపోయి సహాయనిధికి 1000 రూపాయలను సంపాదించిరి.

భిలాఫతు కార్యదర్శి కేసు

ముద్దాయి పక్షమున విశ్వనాథయ్యరు గారు వాదించిరి. ముద్దాయి అసహాయోద్యమమును బోధించెను గాని దౌర్జన్యమును బోధింపలేదని ఆయనచెప్పెను. కత్తులను ధరించుట ఆత్యసంరక్షణార్థమనెను. పిమ్మట ఫిర్యాదీలన్యాయవాది వాదించెను. తీర్పు నిలుపబడెను. ఉరిశిక్షనే విధింపవలెనని ఫిర్యాదీల న్యాయవాది చెప్పెను.

30 మంది కేసు

పిమ్మట యీకేసులో గూడ వాద ప్రతివాదములు జరిగెను. తీర్పు నిలిపియుంచబడెను.

“అస్పృశ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి యజ్ఞానకు ప్రతిదినమును మిక్కిలి ప్రవేశాగకరము. ఇది మామకొనుటకు జాలకము, పుట్టిన తేది, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపురవములేదు. నులక మైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప సర్టిఫికేటులను పొందినది. తెల1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారు ఆరీ నారాయణరావు పంతులు బి ఏ బి. ఎల్. గొరిల్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదము కలిగించునని నానిశ్చయము.” పుస్తకములు కలయువారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసుకలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.
బోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

2668 నోటీసు. (3172)

ఇకకంటాకు అస్సెసీల సహాయముకొరకు ఏర్పరుపబడి

విజ్ఞాపన

55 కచ్చేరి రోడ్, మైలాపూరు మద్రాసు.

తై పన్నుకు సంబంధము కలిగినవారలలో ఎవరికైనను మా సహాయము కోరువారలకు డి. ఫారము తయారు చేసి యిచ్చుటకును, విధింపబడిన పన్ను జాస్తి అని అసెసీకి తోచు నెడల ఆ తేదీవల లేక ఆ ట్రెజరీ పిటిషన్ వ్రాసియిచ్చుటకును అప్పీలు పిటిషన్, గవర్న మెంట్లు మెమోరాలు తయారుచేసి యిచ్చి కాలాతీతము కాకమునుపు దాఖలు చేయించుటయే కాక వారికి గల సుశ్రయములను తీర్చి హరి వారి పనుల ననుసరించి ఫీసు పుచ్చుకొని, చట్టమును అనుగరించి పనులను అస్సెసీలకు పేరవేర్చి యిప్పింపబడును.

మావలాల విప్లవము.

కిలాఫతు కార్యదర్శి కేసు విచారణ

జాదూమిది ఆరబితు వ్రాత భాషాంతరీకరణమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు సాక్షులకు కలిగినవి. పిమ్మట చెన్న పురి రాజధాని కళాశాలలో ఆరబితు పండితుడు ఆగానయ్యుడు వాదయతుల్లాగారి సాక్ష్యము జరిగినది. 'నేను చేసిన తర్జుమాలో ఆసత్య మేమియును లేదు. నేను 15 ఏండ్లు ఆరబితు భాష నభ్యసించితిని. నేను అనేక అరబికు గ్రంథములను చదివితిని. నాకు పట్టుములేవు. ఏలనన పాఠశీకమున పట్టుము నిచ్చు పద్ధతిలేదు. నాపాండిత్య సూచకముగా నాకొక అంగరఖా నిచ్చి రని యీసాక్షి చెప్పెను.

చెన్న పురి దొరతనమువారి హిందూస్థానీ బ్రాహ్మణులు. రుకు సహాయోద్యోగియగు నొకరు సాక్ష్య మిచ్చిరి. ఫాన్సీమున్సీ తో నాలోచించి భాషాంతరీకరించితిని యీ సాక్షి చెప్పెను.

మన్నార్లుగూటు ఎలియనాయరు కేసు.

ఇతడు నెలదినములనుండి చెరసాలలో నున్నాడు. జామీనుమీద చదవలెనని కే. ఓ. రామమూసను బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు పిటిషను పెట్టిరి. 12 వ తేదీన విచారణ జరుగును. ఆ నా దాఖలించెద మని తీర్పు రులు చెప్పిరి. పట్టియులు నాయణమూసను జామీనుమీద చదవలెనని టి. వి. సుందరయ్యగారు పిటిషను పెట్టిరి. 13 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

మావలాల శిక్షలు.

అక్టోబరునెల 3 వ తేదీవరకు 901 మందిని నెవన్సుకోర్టుకు విచారణకు పంపిరి. 16:00 మందికి చెర రెండేండ్లును 9 మందికి చెర 20 నెలలును, 158 గురికి చెర 18 నెలలును. 189 గురికి చెరయుక ఏడును, 21 మందికి చెర 9 నెలలును, 44 గురికి చెర 6 నెలలును, ఒకరికి 4 నెలలును, ఇద్దరికి చెర మూడునెలలును, ఒకరికి 2 నెలలును ఒకరికి కొరడాదెబ్బల శిక్షయును విధింప బడెను. 19 గురిని వదలివేసిరి. మొత్తము 2830 మంది అని యిండియా దొరతనమువారు 10 వ తేదీన తంతి నంపిరి.

బర్మాకు గవర్నరును నియమించుట

బర్మా రాష్ట్రాధిపతిగా ఇతడున్న లెఫ్టినెంటు గవర్నరుకు బదులికముందు గవర్నరు పరిపాలకుడుగా నుండును. ఇండియాలో గవర్నరు పరిపాలకుడుగా నున్న రాష్ట్రములకు క్రొత్త సంస్కరణచట్టము ననుసరించి లభించిన హక్కులన్నియు కొన్ని మినహాయింపులతో బర్మాకుగూడ చెందును. కాననభలో నియోజితసభ్యులసంఖ్య 70 గాక 60 యుండును. కాననభ్యుల సంఖ్య 92. గవర్నరుకు జీతము సాలుకు లక్షరూపాయలకు తక్కువలేకుండను గవర్నరు కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యులకు సాలుకు 60 పేజు నుండును. 53 వ సెక్షను 1 వ సబ్ సెక్షను బర్మాకు వర్తింపదు.

మద్యనిరసనము-టి. రంగారావు : రు

మత్తుపదార్థముల ఆదాయము తగ్గిపోయినదని మనము విచారింపగూడదు. ఆకాఖనల ఆదాయమే వుండగూడదు. అట్లంతరించిననాడు భరతఖండవాసులణుమాత్రమును విచారపడరు. మనమందరమును మద్యపానమును పూర్తిగా తొలగించజాలకపోయినను తగ్గించుటకైన గట్టిప్రయత్నము చేయవలెను. ప్రభుత్వము జరుగుట కీ ఆదాయములేకున్న గత్యంతరములేని దురదృష్ట్యము మనములేము. మననదులలోని నీరపరిమితముగా నిరర్థకముగా నున్న ద్రాగమి యగుచున్నది. దానిని నిలుపుకొనినవో లక్షలకొలది యకరముల భూమి పంట భూమి యగును. అదవులేన్ని యోనిరు పయోగముగ నున్నవి. చాల పరిశ్రమలను ప్రారంభింపవలసియున్నది. మనకు పరపతి మొదలుగా నున్నది. మనము బదులు తెచ్చి ఫలదాయకములగు పనులకు వినియోగింపవలెనని సామ్రాజ్యకానసభలో చెన్న పురి ప్రతినిధియగు రావుబహదరు టి. రంగారావుగారు తిరునల్వేలిలో 5 వ తేదీ సాయంకాలము జరిగిన విందుసందర్భమున నుడివిరి.

మెసపొటేమియాలోని భారతీయులు

మెసపొటేమియాలోని భారతీయులు దురదృష్టవశాత్తూ పడియున్నారని యంగుండియాలోను మరి రెండు ప్రత్యేకలలోను వ్రాయబడెను. అద్ది సరిగాదు. అచట సౌకర్యముగానుండుటవలననే దరఖాస్తులు హెచ్చుచున్నవని యిండియా దొర తనమువారు ప్రకటించిరి.

వైశ్య సోదరులకు విజ్ఞాపి

ప్రస్తుతము చెన్న పట్టణములో సంభవించుచుండు ఘోరమైన శిశుమరణసంఖ్యనుగూర్చి దయాద్రోహదయ లగు తమ రాలోచింపవలయునని మిక్కిలి వినయముతోఁ గోరుచున్నాను. ఈపట్టణమందు జనించుచుండు శిశువులలో 1000 కి 360 నొప్పున చనిపోవుచున్నారు. పుట్టిన యేడాదిలోనే చనిపోవు శిశువులసంఖ్య అతిఘోరముగానున్నది. కనుక శిశువులు జీవించి యుండుటకు దగిన సదుపాయములను మనము త్వరలో చేయవలసియున్నది. ఈవిషయములో మనవైశ్యులు అనగా కోమట్లసిద్ధి తక్కిన వర్ణములవారికంటె ననుకూలముగా లేదు. ఆకాలశిశుమరణములే గాక వానితోబాటు తల్లులయొక్క ఆకాలమరణములను జూచి మనము చింతిల్లుచుండియున్నాము. మైన స్థితినుండి తల్లులను పిల్లలను రక్షించుటకు తగినసదుపాయములనుగూర్చి మూత్రము నునవా లేమియు జాగ్రత్తవుచుకొనినట్లు కనబడదు.

మిక్కిలి అనుభవకాలులైన ఆరోగ్యకాఖ్యాధికారులును వైద్యురాండ్రును దీనికి (1) జనసమ్మర్థమువలనగలిగిన ఆనాలోగ్యమును (2) బాల్యవివాహములను (3) పిల్లలకు దగినయాహారము లేకపోవుటయు (4) మూఢులగు మంత్రసానులు మూఢాచారములను కారణము లని చెప్పుచున్నారు.

ఈకారణములు అన్ని జాతులవారికి సామాన్యముగానే యుండినను మనవర్ణముల ముఖ్యముగా గమనింపవలసియున్నవి. తక్కిన వారికంటె మనమే వీనిని దొలగించుటకు నెక్కువయవ కాశముగలిగియున్నాము గనుక ఈకీడును దొలగించుకొనుటకు మనము దగినప్రయత్నములను త్వరలోఁ జేయవలయును. ఈపట్టణములో ఇంచుమించుగా ధర్మముకొఱకై వివిధసంఘముల నుండి 15000 రూపాయలు ఖర్చుపడుచున్నవి. వానియంతయొగములను నానాధిపతులుగా నున్నవి. అవన్నియు నుపయోగరకరములే. దీనిలో చాలభాగము పురుషులవిద్యకొఱకు నుపయోగపడుచున్నది. అయినను ఖర్చులన్నియు పోగా ధర్మకర్తలు యోగ్యమైనవిషయములందు ఖర్చుపెట్టుటకు దగినంత గొప్పమొత్తము మిగులుచునే యున్నదని తేలియుచున్నది. కాబట్టి ధర్మకర్తలు ఈమిగిలినమొత్తమును సంఘోపయోగము కొఱకుఖర్చుపెట్టు విషయమై తగినంతశ్రద్ధవుచ్చుకొందురని నమ్ముచున్నాను. తన్నుమాలిన ధర్మము ధర్మముగాదు గనుక ప్రతివారము మొట్టమొదట తమ తమ సంఘోపయోగకరమైనవానినిగూర్చి యోచింపవలయును. సంఘముయొక్క దీర్ఘాయురారోగ్యములు ఆసంఘములోని పిల్లలయొక్కయు తల్లులయొక్కయు ఆరోగ్యమునుబట్టియుండును. మనలోవీడవారు తమ స్త్రీలు గర్భిణులుగానున్నపుడు దగినవైద్యసహాయమును బొందజాలకున్నారు. ఇంక గొప్పవారన్నచో మూఢురాండ్రుననుగలి మత్రసానులను నమ్మి యంతయు మీతిపోయినపుడు గొప్పవైద్యసహాయమునకై పరుగులిడుచుందురు. గర్భిణీస్త్రీలయొక్క అతివిచారకరమైన మరణములకునిదియేకారణము. ఇతరదేశములలో ఈకీడునుండి పిల్లలను దల్లులను రక్షించుటకు ప్రసవవైద్యులాల మొదలైనవి నెక్కులుగలవు. ఈదేశములలోగూడ, ఘనతపహించిన పెల్లెన్సుఫర్డు ప్రభువుగారు తమ యుద్యోగమునుండి నివృత్తులగుటకు ముందు వారిధర్మపత్ని గారు ఆరోగ్యాభివృద్ధిసంఘము అను నొకసంఘము స్థాపించిరి. అదిమిక్కిలి యుపయోగపరమైనదని జేయుచున్నది. ఘనతపహించిన పెల్లింగ్డొరసానిగారు ఈప్రద్రాసు ప్రాంతమునందు అట్టి సంఘము నొకదానిని స్థాపింపవలయునని మిక్కిలి యుత్సాహముతో బనిచేసి ప్రజల యాదాద్యమునే సహాయముగాగొని యొక సంఘము నేర్పఱచి తల్లులయొక్కయు పిల్లలయొక్కయు నుఖజీవనమునకు దగిన సౌకర్యములను గల్పించుచున్నారు. ఈచెన్న పురిలో ముదరాను కాన్సోపేషను వారు తిరువలికేట్టి, పశువాకము, చాకలిపేట ఈసలములయందు శిశురక్షణసంఘములను స్థాపించియున్నారు. గర్భిణీస్త్రీలుండు నిండ్లకుఁబోయి వారిస్థితిగతులను గమనించు వారి యభివృద్ధినిగూర్చియు చేయవలసిన పనులను గూర్చియు బోధించుచు వారికిదగిన సహాయము నొసంగుటకును శిశువును జాగ్రత్తతో జూచుకొనుటకును శిశుపోషణ విషయమును సాధారణమైన చిన్నగోగములు సంభవించినపుడు శిశువునుగూర్చియు దల్లులకు దెలియఁ జేయుటకురు వైద్యురాండ్రును గొండలను నియమించియున్నారు. వీరు చేయు పనులను బరీక్షించుటకును ప్రశంసపయమున గర్భిణీస్త్రీలకు సహాయముచేయుటకు ఒకగొప్పవైద్యురాలినిగూడ నియమించి యున్నారు. వీరసహాయమును బొందుపథములయందు పిల్లలయొ

క్కయుదల్లలయొక్కయు యకాలమరణసంఖ్య చాల మట్టుకు దగ్గినది. ఇంతగొప్పమద్రాసు పట్టణమునకుమాడు శిశురక్షణసంఘములు ఒకగొప్పచెరువులోని యలల వలెనుండును. అట్టిసర్వములు 30 యుండినను చాలవనియే. నాతాత్మ్యము. కాని యింతగొప్పమొత్తమును కార్పిరేషన్ ఖర్చుపెట్టజాలదు. ఇదియునుగాక ఈసంఘములు పొదువైనధనముచే నడపఁబడుటచే, మనకొఱకుపయోగించుకొనుట మనసంఘమునకు సమంజసమైనదనికాదు కాబట్టి మనవైశ్యసంఘముయొక్క యపారమైన యాదాద్యములో నొక శిశురక్షణసంఘమును ప్రత్యేకముగ స్థాపించెడు ఆవశ్యకతనుగూర్చి యోచింపవలయునని మనయందొక్కొక్కరిని మిక్కిలి వినయముతో బ్రార్థించుచున్నాను. దీనినిప్రారంభించుటకును ప్రారంభించిన తరువాత ప్రతిమానమునకును గానలసిన ఖర్చులను దెలుపు నొకపట్టికను క్రిందజూపినాను. చుట్టుముట్టువైశ్యులు విశేషముగ నివసించుచుండు వీధికినడుమ ఈసంఘమును స్థాపించి దానియొక్క యుపయోగమును వారికిఁజెలియఁబఱచియెడల వారు దానినిమెచ్చుకొని తగినంతయంతయోగమును వారు పొందఁగలరని నాకు దృఢమైననమ్మకము గలదు. కాబట్టి తమరు ధర్మఖర్చులలో శేషించిన యంతభాగమును ఈకార్యమున కియ్యగలరో తెలుపవేమనుచున్నాను. ఇది స్థిరముగానుండుటకు ధర్మసంఘములేగాక ధనవంతులను బలుకుబడి గువారల నగు వైశ్యులుగూడ నీ మహోపకారకార్యమునకు తగిన ధనసహాయమొసంగుట వారి కర్తవ్యమైయున్నదని కూడ మనవిచేసికొనుచున్నాను. పప్పుశెట్టి రాఘవశెట్టిగారి దానధన ధర్మకర్తలు మానమునకు 100 రూప్యముల నిచ్చుటకును మ|| శ్రీ|| తాతా నాగయ్యశ్రేష్ఠిగారు మానమునకు 50 రూప్యముల నిచ్చుటకు వాగ్దానము చేసియున్నారు.

మ|| శ్రీ|| కె. వి. రాఘవశ్రేష్ఠిగారు ధారాళముగ విరాళమొసంగెదమని తమయభిప్రాయమును తెలియపఱచినారు. ఇంకను ఈ మహోపకార్యసంఘమునకు గొప్పధనవంతులయొక్క వాగ్దానములు కావలసియున్నవి. గనుక నీ కార్యమును జయప్రథముచేయుటకుఁ దోడ్పడగలందులకై మీలో నొక్కొక్కరిని మిక్కిలి పినయముతో వేడుకొనుచున్నాను- తగినంత సహాయము వివలననుండికలిగినచో ఈసంఘముయొక్క కార్యక్రమమునుగూర్చి తమకు మనవిచేసికొనియెదను. ఈ విషయమై మఱియైదనను దెలిసికొనవలసియుండినయెడల స్వయముగా మిమ్ములనుగలిసికొని నాకుఁదెలిసినదంతయుఁదమకుమనవిచేసికొనుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. ఇంచుమించుగా మానమునకు గావలసిన ఖర్చుల పట్టికను దమకుఁ దెలియుటకై క్రింద జూపినాను.

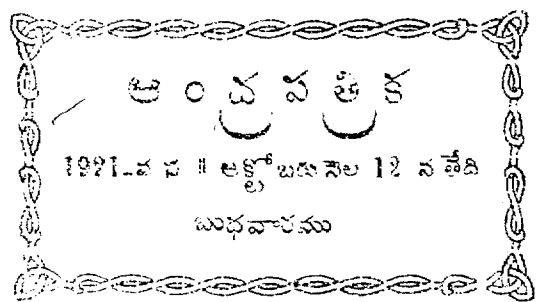
ఒక చిన్న శిశురక్షణసంఘమునకు మానమునకు గావలసిన రమామి మొత్తము.
2 వైద్యురాండ్రు 80 నుండి 110 వఱకు 160
2 చాచులు 50 రూప్యముల వఱకున 110
మందులు 150
ఇంటి యద్దె అనగా బాడుగ 80
మొత్తము 500
సామి వెంకటాచలం శెట్టి

సిద్ధా 7:—ఇ. డి. హెచ్. పొండక్ట్ బి. సి. ఎస్. గారు ననంబరు మాసమునుండి కలకత్తా వైకొర్టు జడ్జిగ నియమింపబడిరి. జస్టిస్ గ్రీన్వుగారు రాజధానిలో కార్యనిర్వాహక న్యాయకాఖలను విడదాచుటకు గురించి విచారించుట కేర్పరుపబడిన కమిటీలో పనిజేయుటకు నియమింపబడిరి.

కలకత్తా 11:—పున్నీపుల్ బాగ్నక్ గారు ఈయదయ మున హకారాస్టేషనులో దిగిరి. వారికి లెంపరెన్ను డెవరేషను ప్రతినిధులు స్వాగతమొసగిరి. స్వాగతోపన్యాసమున ప్రత్యుత్తర మొసగిన తరువాత వారు గ్రేటు ఈస్టర్న్ హోటలునకు జరిగి. వారచ్చట బసచేయుదురు. గోటిరీ క్లబ్బువారు వీరిని విందున కాహ్వానించిరి. ఆనందగ్ధమున “ఆమెరికాయం దెందులన మద్య పానము నశించినది” అను విషయమున సవస్థసించిరి. సాయంతనమున లెంపరెన్ను డెవరేషనువారును డబ్ల్యు. సి. టి. యు వారును బాగ్ననుగారిని సత్కరించిరి. బాగ్ననుగారు ఈపట్టణమున నాల్గుదినములవరకు నుండురు.

స్కాట్టు పుల్లియరుకు చెందిన 75 వ వెబ్బుకెపులు పటాలములోని 150 స్కాట్టరులు 3 గురు ఆక్సీసరులను, కలకత్తా నుండి ఈ దినమున జబల్పూరుముమీదుగ మూలాలికిజరిగి. అచ్చటి నుండివారు ఇంగ్లండున కేగుదురు.

సిద్ధా 11:—వైస్రాయుగారికి గతదినమున 61 వ సంవత్సరము జన్మదినోత్సవము జరిగెను.

హిందూదేశ ప్రాముఖ్యము

హిందూదేశము అన్యదేశముల దృష్టిని రాను రాను విశేషముగ నాకర్షించుచున్నది. ఈమాసపు మాడరన్ రిప్రూబ్లికతో విషయ కుమార సర్కారుగారు యావన భారతదేశపు విదేశవిభాగమునుగూర్చి వ్యాసము నొకదానిని వ్యాసమునగుమునుండి ప్రాయము, భారత వర్షము విదేశములదృష్టిలో నెట్టిప్రాముఖ్యము బడయుచున్నదో తెలిపిరి. భారతీయులవలకు అన్యదేశములకు వెడలి, స్వదేశమున జరిగెడి వ్యవహారములను కనిపెట్టుచు, వానియందు శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. ప్రాస్తుదేశమున, హిందూదేశవర్తకులు ముఖ్యస్థానము నాక్రమించుచున్నారు. ప్రెంచిదేశమునందు ధర్మకార్యములకు వారు సహాయము చేసిరి. హిందూదేశ ప్రతిష్ఠావలకు కొన్నింటికి ధర్మము చేసిరి. తిలకు స్వరాజ్య నిధికి డబ్బుపంపిరి. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో భారతీయులు వివిధ శాఖలలో పేరొక్కబడసిరి. జపానులో నివసించిన హిందూదేశ వర్తకులు, స్వదేశాభిమానమును క్రియారూపమున గనుపరచిరి. ప్రపంచమున దంతటను, హిందూదేశము తనశక్తిని వ్యాపింపజేయుచున్నది. హిందూదేశీయులు, జపానులోనున్నను, ఫిజీదీవులలోనున్నను, దక్షిణాఫ్రికాలోనున్నను, అమెరికాలోనున్నను, తమ ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొనుచున్నారు. ఆయాదేశములవారికి హిందూదేశ ప్రాముఖ్యము గోచరించుట కిదియొక కారణమగుచున్నది. హిందూదేశసమస్య యొకటి కలుతావుల సృష్టించుచున్నది. పాశ్చాత్య నాగరికముతో హైందవనాగరికము డికోనుచున్నది. పాశ్చాత్యదేశముల కేవిధమునను హిందూదేశము దీసిపోవదని, విదేశములలో నివసించే భారతీయులు గ్రహించుచున్నాడు. బుద్ధిశక్తిలతయందుగాని, నిర్మాణశక్తియందుగాని, భారతీయులు పాశ్చాత్య జాతులకు లొంగిపోవరు. అంతఃకలహములు ఇతరదేశములలోను నెక్కుడుగ వ్యాపించియున్నవి. ఇతరలోకములు దానియందును మెండుగనున్నవి. హిందూదేశ ప్రధానలోక మేదియనిన, తన శక్తిని తానుగ్రహింపకుండుటయే. భౌతికశక్తిబడి యుండుటచే, ఇతరదేశములతో బోల్చి చూచుకొని, తన హైన్యతనుమాత్రము హిందూదేశము కనుగొనుచుండెను. విదేశములకు వెడలి అక్కడి పరిస్థితులను గ్రహించినవారికి, హిందూదేశ శక్తి బాగుగ గోచరించుచున్నది. ఇతరదేశముల లోపములు వారికి దృగ్గోచరము లగుచున్నవి. కావున, హిందూదేశము తనసామర్థ్యమునుగ్రహించి పాటుబడుట యావశ్యకము. దేశము నావరించిన మోహము విడిపోవలయును. వ్యాపకర్తయగు విషయ కుమారసర్కారుగారు చూచించినటుల “మీరు స్వతంత్రజాతి యనుకొనును. మీరు అటులనే యగుచును. మానవకోటి ఎదుట నగుకడుగు. వారు మెప్పులగు ర్తించెదరు. ప్రపంచజాతులు మిమ్ములగు ర్తించునటుల ప్రయత్నింపుడు. వారు మీతో కలిసి యేర్పరు హిందూదేశమునను ఇప్పుడుముఖ్యము

గ నావలసినది భౌతిక పూర్తిగ నొందుటయే.” విదేశములలోనున్న భారతీయులు, పాశ్చాత్యప్రవృత్తి ఖండముల సమానతను వెల్లడిజేయుచున్నాడు. అంతర్జాతీయ వాణిజ్యమున, హిందూదేశ మితరదేశములతోబాటు సమాన సామర్థ్యమును వెల్లడిజేయుచున్నది నాగరికమున ముందడుగువైచియుల భావించెడి జాతులు, శక్తిసామర్థ్యములందు భారతీయులు తమ కేమాత్రము దీసిపోవరని కనుగొనుచున్నారు. వాణిజ్యపు పోటీలో, భారతీయులు నిలువకడుగులుచేతనే తెల్లవారలు అసూయ గనుకలుచున్నారు. స్వతంత్రజాతులతోబాటు, భారతవర్షము తన సమానశక్తిని కనుబటచుచు, ప్రసిద్ధిపడయుచున్నది. విశ్వశక్తిలో హిందూదేశ శక్తి పరిస్థులచుగుచున్నది. జగదీశచంద్రుడు, డాక్టర్ రే, రివీంద్రుడు, సి. వి. రామన్, మొదలగు స్వకసిద్ధపురుషులు నూతన సత్యములను ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయుగలుగుచున్నారు. హిందూదేశము లేనిది, ప్రపంచమున కెంతయో లోటు వాటిల్లు నను సంగతిని, పాశ్చాత్య లిపుడు గ్రహించుచున్నారు. జాలూలు, హాలెటాటులు, సిగ్రోలు, మొదలగువారివలె హిందువులను సయితము నాగరికజాతులలో పరిగణింప నవసరము లేదను వాదమును వారు విస్మరించిరి. ఇతరశాఖలలోనేగాక, పాశ్చాత్య లాభతేరిన గాజకీయ జాఖలోనూడ, భారతీయులు తమ సమర్థతను జూపుచున్నారు. విదేశమునకుబోయినవా, విదేశములలోకెల్ల భారతీయుల పలుకుబడియే విస్తారముగ గనుపించుచున్నదనియు, యావన భారతీయులు తమ ఉన్నతాదర్శముల మూలమునను, స్వార్థత్యాగ స్వభావముచేతను అన్యదేశములలో నాగరికమును బలపరుచుచు మార్గదర్శకులగుచున్నారనియు, సర్కారుగారు వ్రాయుచున్నారు. భారతీయుల సాధనయు, నిష్కాను కర్తాచరణయు మహత్తరములయినవని, ఇతరదేశములవారు గ్రహించుచున్నారు. అంతర్జాతీయ రాజకీయ వ్యవహారములలో హిందూదేశపు ఆధ్యాత్మికశక్తి ప్రవహించుచున్నది. ప్రపంచవిజ్ఞానమునకు భారతదేశము ముఖ్యాధారమగుచున్నది. హిందూదేశముంచుచే, జపాను, జర్మనీ, రుస్సీ, ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, అమెరికా మొదలగు దేశములలో ప్రేమింపబడుచున్నది. ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమున హిందూదేశ సహాయ మత్యవసరము. హిందూదేశ స్వరాజ్యోద్యమముగూర్చి విదేశములవారికి ఎరుకపడుచున్నది. తిలకు స్వరాజ్యోద్యమిగూర్చిన చార్తరు, యూరపు, అమెరికా, ఖండములవారి దృష్టి నాకర్షించినటుల, సర్కారుగారు వ్రాయుచున్నారు. భారతీయుల నిర్మాణశక్తియు, ఆర్థిక ప్రాబల్యమునూ, ఇందుమూలమున వెల్లడియైనవి. గాంధీ మహాత్ముని నామము ప్రపంచమునం దంతటను ప్రసిద్ధిపడసినది. హిందూదేశ ప్రాముఖ్యమునకు కారణమేమి? హిందూదేశము తన అంతరంగశక్తిని గ్రహించుటయే ముఖ్యకారణమని గ్రహింపవచ్చును. స్వీయశక్తినివదలి, ఇతరులపై నాధారపడి యుండునంతవరకు, హిందూదేశము హీనస్థితి యందుండెను. తనశక్తిపై నాధారపడి యుండుటకు నేర్చినవాటినుండియు, హిందూదేశ కారవ మిను మడించుచున్నది. స్వరాజ్యసిద్ధియు చేరువునకు వచ్చుచున్నది. సర్కారుగారు, స్వరాజ్యసమస్యతోబాటు, వేరొకవిషయము గూర్చినూడ యోచించుచున్నారు. స్వతంత్రదేశముల ప్రతినిధులవలె, హిందూదేశప్రతినిధులు గూడ వివిధదేశములలో నుండుట యావశ్యకమని, వారు నిరూపించుచున్నారు. ఈప్రతినిధుల వ్యయమును హిందూ

దేశము భరింపవలయునని గోరుచున్నారు. సర్కారుగారు కోరెడియావంబరమునుగూర్చి యోచించుటకు ఇప్పుడు అవసరములేదు. దేశమునకు ముందుగ స్వరాజ్యము సిద్ధించుట యావశ్యకము. స్వరాజ్యము లేకున్నను, నానారాష్ట్ర సంఘమునందును, సామ్రాజ్య సమావేశమునందును హిందూదేశమునకు సభ్యత్వము దొరకినది. కాని, ప్రపంచ వ్యవహారములయెగుగాని సామ్రాజ్య వ్యవహారములయెగుగాని, ప్రేరేపించుటకు, హిందూదేశమునకు చేకూరినయధికార మత్యల్పము. నానారాష్ట్రసంఘమున కయ్యెడి వ్యయములను మాత్రము హిందూదేశము విశేషముగ మోయవలసి వచ్చుచున్నది. వ్యయములో కనడా కిరి పాల్లును, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా, హాలెండుదేశములు, 15 పాల్లును, న్యూజిలెండు, పర్షియా, గ్రీసు, పోర్చుగల్, సయాము దేశములు 10 పాల్లును భరించవలసియుండ, ఇటలీ, చీనా, జపానుదేశములతోబాటు హిందూదేశము 65 పాల్లును భరించవలసియున్నది అధినివేశ రాజ్యములకున్న స్వాతంత్ర్యము లేకున్నను, అధినివేశ రాజ్యములకున్న సత్యధికమగు బరువులు హిందూదేశముపై బడుచున్నవి. స్వరాజ్యము లభింప నంతవరకు, వైవైమెరుగులతో నిమిత్తములేదు. సర్కారుగారు చెలిపినటుల, భారతీయులు స్వదేశ విదేశములందు తమ సామర్థ్యమును వెల్లడించుచున్నారు. నిద్రాణమియున్న శక్తులు మేల్కొనుచున్నవి. అత్యుచిత ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించుచున్నవి. భారతవర్షమునకు త్వరలో స్వరాజ్యము చేకూరిన పిమ్మట, దేశగౌరవమున కవసరమగు ప్రతిష్ఠావనలు దానిమెంబడి ఉద్భవించక మానవు వానికొంకు ఇప్పటినుండియు ప్రయత్నముజేయ వవసరముండదు. స్వరాజ్యసంపాదనము కొరకు, భారతీయు లిప్పుడు చేసెడి ప్రయత్నములు పలుతెచ్చల బోకుండమాత్రము జూడవలయును. హిందూదేశపరిపూర్ణజీవితమును సొక్కుచిత వరుగుకుండ, స్వరాజ్య ప్రయత్నములను కొనసాగించుటెలుల యవసరమో, పరిపూర్ణజీవితముకొరకు స్వరాజ్య ప్రయత్నములను విఫలపరుపని కార్యక్రమము సవలంబించుట అటులనే యవసరమగుచున్నది. రివీంద్రనాథ టాగూరుగారు, మాడరన్ రిప్రూబ్లిక్ వ్రాసిన వ్యాసముజూచిన, పరిపూర్ణజీవితము నాశించుటలో స్వరాజ్యప్రయత్నముల యవసరమును వారు తిన్నగ గ్రహింపలేదని, కనుగొనవచ్చును. స్వరాజ్యమునకు పూర్వమునకన్న, పిమ్మటనే పునర్నిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగుననుట తథ్యము. హిందూదేశము తనధర్మమును కలవేర్చనలెననిన, స్వరాజ్యమును ముందుగ బొందుట యవసరమని తేటపడుచున్నది. స్వరాజ్యసంతరము, హిందూదేశప్రాముఖ్య మిప్పుటి కన్నను యధికము గాగలదు. ప్రపంచోద్ధరణకు, రివీంద్రుడు మొదలగు ప్రఖ్యాతపురుషుల శక్తి ఇంకను విశేషముగ తోడ్పడాలదు. ఇందుచే క్రస్తుతావసర కర్తవ్యమును దేశప్రముఖు లందరును కలసి నిర్వహించుట భావ్యమని, కలతలామలక మగుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ

సేటిడినము మద్రాసు శాసనసభ గూడినది. మద్రాసు గడబిడలగూర్చి విచారించుటకు సాయంకాలము నాలుగుగంటలవరకు శాసన సభ నాపుడలచేయవలయునని ఓ. తనికాబలం శెట్టిగారు గోరగ, సభ్యులపు డివిషయమును చప్పుచుట కంగీకరించిరి. మద్రాసులో మిల్లుసంబంధమగు గడ్డబిడలు రానురాను పెచ్చుపెరిగి, పురశాంతికిని,

ప్రజల సౌఖ్యమునకును భంగము కలిగించుచున్నవి. మిల్లుప్రాంతములనుండి ప్రజలు భయభ్రాంతులై యున్నారు. చెన్నపురివంటి ముఖ్యకట్టణములో శాంతి కింతగ భంగము కలుగుట శోచనీయము. మిల్లుకూలీల తగాదాను కరిగించి, వారిని మిల్లులలోనికి చేర్చుకొనిన, గడవిదలు త్వరలో తగ్గిపోవకమానవు. తేబరుశాఖనా రింతవరకు పలిపినపని, మిగుల సంతృప్తికరముగ నున్నది. మిల్లు యజమానులకును, కూలీలకును వీరు సమాధానము గుడుర్చు జాలక బోయిరి. ఆదిద్రావిడులకును, మిగిలిన జాతుల వారిని అనవసరముగ బెరుగుచున్న కలతలను నివారించజాలక బోయిరి. పురప్రముఖులీ విషయమై విశేష శ్రద్ధను వహించియుండలేదు. నేటిదినము సాయంకాల మీడియంపై చర్చ ఎటులజరుగునో, ఐర్యవసాన మేమగునో చూడవలయును. ఈ మారడిగిన ప్రశ్నలసంఖ్య విస్తారముగ నున్నది. అందుల కొనగిన జవాబులు మా మూలకద్దతనే అనుసరించుచున్నవి. మద్రాసు ఆఫీసులలో నియమించబడిన ఆఫ్ఫీడ్యోగుల సంఖ్యను దెలుపవలయునని మున్సి మహమ్మదు అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబుగారు గోరగ, ప్రభుత్వము వారి కాసమాచారము తెలియదనియు, అందు విషయమై కనుగొన బ్రయత్నించుట వృధాశ్రమ యగుననియు, కాలయాచన యగుననియు, ప్రభుత్వమువారు జవాబిచ్చిరి.

గుంటూరులో వైద్యసౌకర్యాలను స్థాపించుట 1922 సంవత్సరపు జనవరి నుండి జూలై నెలకు మారిగదని చెలిపిరి. నిరాకరణోద్యమముకొరకు గుంటూరు కృష్ణామండలములలో అయిదుగురు ఆఫ్ఫీసర్ మేజిస్ట్రేటులు తమపదవులకు రాజీనామా నిచ్చిరి చెలిపిరి. ఇదివరకు చేసిన వార్తల బట్టి రాజీనామా నిచ్చినవారిసంఖ్య ఇంతకన్న నధికముగ నుండునని లోయను. ఉత్తరప్రదేశ్ లలోను, తూర్పుతీరప్రదేశ్ లలోను, నిరాకరణోద్యమము మద్యపానము నెంతవరకు దగ్గించెనని యడుగగ, అవిషయమై తమకు సమాచారము తెలియదని ప్రభుత్వమువారు జవాబిచ్చిరి. కాని, ప్రస్తుత సంవత్సరమున మత్తుపదార్థముల రాబడిలో తగ్గుదలగలదనియు, నిరాకరణోద్యమము ఈతగ్గుదలకు కారణమై యుండవచ్చునని యడుగ ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. నిరాకరణోద్యమము మత్తుపదార్థముల రాబడిని తగ్గించినదనిన మద్యపాన నిషేధమున కెంతయు లోడ్డుదెసని తలంపవచ్చును. నిరాకరణోద్యమము, జాతీయ పారిశుద్ధ్యమునకు లోడ్డుచున్నదని తెలుపుటకు నేరునిదర్శన మేమి గావలయును? మరీయొక ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పుచు, దక్షిణకనరా జిల్లాలో కొన్ని తాలూకాలలో కల్లుయిజారాలకు పాటబాదు వారు తేకబోయిరిని, ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. 1920-21 సంవత్సరమునందు కల్లుదుకాణముల జేలము ద్వారా 150,42,463 రూపాయలు వచ్చియుండగ, 1921-22 సంవత్సరమునకు 82,30,509 రూపాయలు మాత్రమే వచ్చెనని ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. మండలముల వారిగ జూచిన ఆంధ్రమండలములందు క్రయపు మొత్తము నందు చాల తగ్గుదల గనుపించుచున్నది. విశాఖ పట్టణపు జిల్లాలో విక్రయపుధనము 104,902 రూపాయలు 1920-21 సంవత్సరమునకు వచ్చియుండగ, 35,250 రూపాయలు మాత్రమే 1921-22 సంవత్సరమున వచ్చియుండెను. గోదావరిజిల్లాలో గతవత్సరమున 186,810 రూపాయలు వచ్చియుండగ 51,501 రూపాయలు ఈ సంవత్సరమున వచ్చెను. కృష్ణాజిల్లాలో 4,06,839 రూపాయలు

నిరుడు వచ్చియుండగ 90,789 రూపాయలీ సం॥ మున వచ్చెను. గుంటూరుజిల్లాలోనిరుడు 154,467 రూపాయలు వచ్చియుండగ 23,193 రూపాయలీవత్సరమున వచ్చియుండెను. నెల్లూరులో 167,667 రూపాయలు నిరుడు వచ్చియుండగ, ఈ వత్సరము 228 రూపాయలు మాత్రమే వచ్చెను. నెల్లూరుమండలము జూపిన యభివృద్ధి ఎంతయు ప్రశంసార్హము. అనంతపురమునందు నిరుటివత్సరపు మొత్తము 10,69,260 రూపాయలు. ఈ వత్సరపు మొత్తము 398,772 రూపాయలు. కడపలో నిరుటిమొత్తము 232080 లు. ఈవత్సరపు మొత్తము 1,10,001 రూపాయలు. బళ్లారిలో నిరుటిమొత్తము 785,034 రూపాయలు. ఈవత్సరము 466,956 రూపాయలు. కర్నూలులో నిరుటి వత్సరము 704,406 రూపాయలు. ఈవత్సరము 395,568 రూపాయలు యుండగ, ఈవత్సరమున 275,220 రూపాయలుండెను. మద్రాసునగరమున సగమునకు సగము తగ్గిపోయెను. దక్షిణమండలములలోగూడ చాలవరకు తగ్గుదల గనుపించుచున్నది. కొండ వెంకటప్పయ్య ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, మాడ భూమి సరసింహచార్యులగార్ల అరెస్టులకూర్చి ప్రశ్నలనుగ బడెను వెంకటప్పయ్య వంతులగారి అరెస్టు శాంతి క్రమముల సందర్భాధ్యక్షము కావించబడెనని ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచు, కలెక్టరు పీల్డుగారి రిపోర్టుకు ప్రకటించుటకు తాము బూనుకొనమని చెలిపిరి. ఇందునుగూర్చి వ్యాఖ్యాన మనవసరము. మిగిలిన యిరువుర అరెస్టులకు కలెక్టరుగారు సూచించిన కారణములు విశ్వాసమును కలిగించనేరవు. అహింసను బోధించిన వీరియపన్యాసములు శాంతికి భంగము కలిగించు ననుట విచిత్రముగ దోషకమానదు.

సవరణ

యంగుయిండియా కృత్రిక గాంధీమహాత్ముడు హిందూమతముగూర్చి వ్రాసిన వ్యాసపు యనువాదమును సన్నటిదినము ప్రకటించుటలో, లేఖక ప్రమాదబోషములు దొరలినవి "నేడములు ఉపసమత్తులు, పురాణములు, మున్నగు హిందూమత గ్రంథములందును, అవతారములందును, పురస్కృతములందును, నాకు విశ్వాసము లేదు" అను వాక్యములో విశ్వాసముకలదు అని యుండవలెను. "జైదిక్ స్వభావముగల స్వచ్ఛుడును వర్ణాశ్రమ ధర్మమునందే విశ్వాసముగలదు గాని, ప్రస్తుత వ్యావహారికాచారములందు మాత్రము విశ్వాసముగలదు" అనువాక్యములో విశ్వాసము లేదు అని యుండవలెను. ఈ సవరణలు లేనిచో, గాంధీ మహాత్ముని భావములగూర్చి వికరీతాభిప్రాయములు గలుగుదు గాన, వీరిని చదువరులు గమనింప ప్రార్థితులు.

రేవల్లె మ్యునిసిపలు సంఘము

రేవల్లె మ్యునిసిపలుసంఘమును రద్దుజేసి దానిని తిరిగి యూనియనుగ ప్రభుత్వమువారు మార్పదలచినటుల, పల్లిసిటీబోర్డువారు నేటిదినము ప్రచురించిరి. రద్దు జరుగకముందు, మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు కింతవరకు రావలసిన వస్తువులను వైరుమెనుగారు వసూలుజేయవలయునని, ప్రకటనయందు గలదు.

స్థానిక వార్తలు

గుంటూరు ధరలు ౧౦-౧౦-౨౦
ప్రత్తి ౧-౩
నాటుమాడి అనగా రాటుముడిద తయారైనది ౨౦-౦-౦
యంత్రములమాడ " " " " ౨౫-౦-౦

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— అక్టోబరు 8 వ తేదీతో సంత మయ్యేవారములో వేయింటికి 33.3 మంది చనిపోయిరి. గతవారములో, 36.9 మంది చనిపోయిరి. తొమ్మిది మందికి స్పృహకముపోయగా నల్లరు చనిపోయిరి. ఇతర జ్వరములవలన 40 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదేవారములో 34.7 మంది చనిపోయిరి.

శ్రీ ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధిసమాజము:— ఈ సమాజ యాజమాన్యమున శేషు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి హాలులో వంగూరు సుబ్బారావుగారు 'శతకవాఙ్మయము'ను గూర్చి యుపన్యాసించెదరు. ఆనరలుల్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగూ రధ్యక్షత వహించెదరు.

మద్రాసు రయత్వారీ భాస్వాముల సంఘము:— ఈ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకుల సమావేశము 15 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు హంటుకోట్టు మహాజనశ్రీ హాలులో జరుగును.

భారత ఆర్థిక సంఘము:— ఈ సంఘముయొక్క సభ 14 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు యెస్సెనేడు వై. యం. సి. యే హాలులో జరుగును. అప్పుడు ఇ. వి. సుందరరెడ్డి యం. యే. బి.యల్ గారు 'భూస్థితి నిర్ణయ పద్ధతుల' నుగూర్చి యొక యుపన్యాసమును జదివెదరు. ఆనరలుల్, ఏ. పి. పాట్రో యం. యల్. సి. గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

సర్ శంకరకొనాయర్ గారు:— ఒక భారత విలేఖరు డి క్రింది విధముగ బొంబాయి క్రానికల్ పత్రిక కొక లేఖను వ్రాసెను. మహారాజ సావాయితుకాచీరావు హోల్కార్ గారు 1912 వ సం॥ ములో సింహాసనము సభిష్టించిన పిదప "నేడును దివాను లైరి. వారిలో సర్ నారాయణరావు చంద వార్తానుగా లోకరు. ఇప్పుడు సర్ శిశంకరకొనాయరుగారు హోల్కార్ ప్రధానమంత్రిగనుండురని వార్తలు తెలియుచున్నవి. ఇప్పుడు దివానుగానున్న జి. మైసూరుగారు డెప్యూటీ దివానుగానుండురు. ఆ స్థానముయన్న రావుబహదూరు డి. వి. కీర్తినేగారు యింహూరు వైకొర్టు ఫిఫుజ్జిస్టుగ నుండురు. శంకరకొనాయరుగారు చార్జి పుచ్చుకొనినతోడనే సర్ శివ స్వామిఅయ్యరుగారు నెలకు 5 వేల రూప్యముల నేతనమును గొనుచు అడ్వైజరుగా నుండుట అపేక్షేయబడును.

స్వరాజ్యపత్రికా ప్రారంభము:—చెన్నపురిలో స్వరాజ్య ముద్రాసంఘ మను సేర నొకకంపెనీ కొన్ని నెలల క్రిత మేర్పడినది. రిజిస్టరీ అయినది. ఆంధ్రులకు యాస్పితములను వివరించుటకు స్వరాజ్యపత్రిక అనుపేరు ఆంగ్లభాషలో నొక దినపత్రికను ప్రకటించుటకు డిక్రేటును లియ్యబడెను. భారతకు లేదు. యంత్రసామగ్రిలన్నీ టిని కొంటిమి. బ్రాడ్వేలో 2/27 నంబరు గల మేడలో వాని నమర్పించితిమి. యంత్రమునకే 30 వేలైనది. రెండు గంటలలో 10 వేల కాపీలను ముద్రించ గలదు. పని వెంటనే ప్రారంభించుటకు సర్వము సిద్ధమైనది. వాటాలు విస్తారముగా అమ్మకము కాకపూర్వము చాల పెనుకనే యీపని యంతయు జరిగినది. పిల్లెవ నంబరు 1 వ తేదీని పత్రిక వెలువడవలెను. గంజాము విశాఖపట్టణము మండలములలో చాలమంది చాలావాటాలను కొనిరి. తక్కిన మండలములవారు గూడ విస్తారముగా వాటాల నీ నెలఖరులలోగా కొనినచో 1 వ తేదీని పత్రిక వెలువడును. ఇట్టి ముఖ్యతరుణమున ఆంధ్రులకు ఒక ఆంగ్లదైనపత్రిక ఎంత అవసరమా ఆంధ్రులెరింగియే యున్నా రని టంటుటారి ప్రకాశంగాను తలచివార్త నంపిరి.

నవరాత్రిపూజ:— బ్రహ్మకీ, దొడ్ల-వెంకటాచలయ్యగారు, పెద్దినాయునిపేట, కనుకయ్యపేటి, 4 నెంబరుగల వారి స్వగృహమున శ్రీ కాకదా నవరాత్రిపూజ జరిపించి బ్రాహ్మణులను చాలాభక్తితోనున్న విశ్వాసముతోనున్న ఛా జించిరి. నిన్నటిరోజున విజయదశమినాడు తండ్రియార్ పేటలో యస్. పి. సి. రక్షణకొండనుండు బాలరకు, బాలికలకు, పండు ఫలహారము లుదయం 8 గంటలకు నొసగిరి. చర్. ర్యాగరాయ శెట్టిగారు ఆసమయమున విచ్చేసియుండిరి.

మహాత్మాని అభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

మహాత్మాని అభిప్రాయములు

నేను పశ్చిమాంధ్ర మండలములకు బోతిని. రాష్ట్రములను వెళ్ళినప్పుడు కాటకము రాకుండ నుండి ప్రజల కిబ్బంది కలిగి యుండదుకదా యని బాగా నిదర్శనముగ కనిపించెను. అదిగాక దీనివలన బాధితులకు చాల సహాయకారిగ నుండు ననియు తోచెను. అక్కడ కొన్ని చోట్ల టౌనుముగనున్నది. ఒక స్త్రీ తన్ను తనకొంటిని పోషించుకొనేక నీటి మునిగి చనిపోయి రని ఒకరు చెప్పిరి. వేలకొలదియందికి భగ్నముచేయుట సాధ్యము కాదు. కేవలము ఇతరుల భగ్నమునినాడ జీవించువాళ్ళివలన మంచిది కాదు. అతనికి గౌరవముండదు. అక్కడ భాగ్యములేక కాదు. ప్రజలకు పనిలేదు. డబ్బు లేదు. గవర్న మెంటువారు రాష్ట్ర బ్రద్రులు కొట్టుపని చెప్పవారు. గవర్న మెంటువారు గోడ్లలను, పాడుచేసి కూలీలకు పనికల్పించి వానిని మృత్యుకు చేయించెద గని ఒక మిత్రుడు చెప్పియున్నాడు. ఇట్లుచేసి పనికల్పించెద గట వారు. ఇట్లు చేయుచున్నచో చేయక తలెత్తదుకాని, గోడ్లలను బాగుచేయుపనినే ప్రభుత్వమువారు చూపింతురు. స్త్రీకి ఆ జాతా అయిదు కా ను లో కూలి ముట్టును. పురుషునికి పది కా ను ల కంటె నే కు క ముట్టుదు. గోడకు ఎనిమిది గంటలవంతున రాష్ట్రములలో నూలుకడుకు ములస్త్రీలకు, గోడకు మూడు అజాలవంతున కార్మికులకు యువా రిచ్చుచున్నారు. పంచమస్త్రీలకు చేసినది టౌను బాధితురాండ్రు చాలమంది స్త్రీలను చెయ్యగచ్చును. పురుషులకు కూడ పని కల్పింపవచ్చును. ఈ జిల్లాలలో పురుషులకు కూడ మూడు అజాలిచ్చినచు చాల ఉపకారముగ నుండును. కాని రాష్ట్రములను వెట్టుటవలన నెక్కువ లాభమున్నది. నుండు ప్రతిభానుండి గింజలు తీసి యేవలనకడుక వలయును. తరువాత నూలుతో బట్టలు వేయవలయును. పప్పు మండలములలో నేత వేర్పించుట చాల సులభము. బట్టలనేతవిషయమై కట్టుబట్టములు చేయగలిగినచో చాలమందికి కాళ్ళతముగ జీవనోపాధి కలుగును. వారు ఇంట్లకదల నక్కరలేదు. పత్రివోటను రాష్ట్రములు వెట్టించి నేతవేయించుచున్నారు. ప్రజలకు చాలదైవముగ నున్నది. జరుగుచున్న పనివలన చాలమందికి దీనిలాభములు నచ్చెను. పూర్వమువారు ఈమాటనిన నవ్వించుచేవారు. పరిపూర్ణముగ కొనసాగించినచో ఎవరును ముట్టి యెత్తుకో నక్కరలేదు. ఎవరును తిండిలేక మాడ నక్కరలేదు. ఇప్పుడు కలవునచ్చి చాలమంది భగ్నమునినాడ బ్రతుకుచున్నారు. వారు పనిచేయగలిగి యుండియు నిట్టిగతి పట్టినది. పనిలేక కడుపు మాడుపుకో నలసి వచ్చుచున్నది.

ఒక తేమార్గము

అన్ని ప్రజలు కట్టిపెట్టి కార్మికులకిలాభకు ప్రచారకులు తగు జిల్లాలలో మొదట రాష్ట్రమును వెట్టించి నేతవేయించు నేర్పాట్లులు చేయుట ముఖ్యము. దాక్షిణ్యమున్న స్త్రీ పురుషుల కెవరికి పనిలేకుండ నుండగూడదు. అందరికిని పనిదొరకునట్లు చేయవలయును. ఎవరికి పనిలేకపోయినను మనము కడుపుండి తిండితీసుటకు సిగ్గుపొందకలెను. భగవంతులు పాత్రాపాత్రతను చూడకుండ, భగ్నము చెయ్యగూడదు. అన్నము వెట్టింపగూడదు. బాటికి గౌరవముండవలె నని ఇట్లువంటివి రాకుండ చేసికోవలయును. తగిన కట్టుదిట్టము చేయవలెను. కొలకు భగ్నముచేయవలసినవారు రాష్ట్రములు వారికిచ్చి నూలు వదులుకును. నేతవేయటవలన మార్గము చూపించి నేర్పించుట మంచిది.

బావప్రకటన

దాక్షిణ్యము లేకప్పుడు ఏమనద్యమమైనను దివ్యముగ వ్యాపించును. దాని నణచుటకు చేయు ప్రయత్నములన్నియు, ప్రజాభిప్రాయమును అణచుటకు చేసినట్లే కాగలదు. ఇప్పటి నిగోధ సులులేయున్నది. నానునోభావము నెందుకు వ్యక్తికంపగూడదు. 1. ఏమూపముగనైనను ప్రభుత్వమును నేపించుట పాపము. అంగులలో యోగముగనుండుట మరీ మంచిదికాదు. 2. మద్యమును త్రాగుట పాపకరము. 3. విదేశవస్త్రమును ధరించుట పాపకరము.

(5) తిండిని గుడ్డన వివరీత భలకు విక్రయించుట పాపకరము. గవర్న మెంటువారు ప్రతికూలముగ నుద్యమమును సాగించుచున్నారు. వారు సివిలు మిలిటరీ యుద్ధోగములకు జనులను తొప్పుకోవచ్చును. వారెన్నియో తంటాలుపడి ప్రజలు త్రాగునట్లు విదేశవస్త్రములు కట్టుకొనేట్లు, ప్రోత్సాహపరుపవచ్చును. తిండిని గుడ్డన వివరీతభలకు విక్రయించునట్లు చేయించవచ్చును. ప్రజలు బాధిపూర్వముగనో అజ్ఞానముచేతనో తోడ్పడునంతకాలము వారు సాలింపవచ్చును. ప్రజలు వ్యతిరేకముగ నున్నప్పుడు ప్రభుత్వముసాగిరాదు. త్రాగుడు పోవలయునని బట్టలభల వెంచగూడదని నేను చెప్పుచున్నట్లులే. నాయభిప్రాయముసారముగ యోగ్యునిభగ్నమొనటో అతనిదగ్గరకు పోయి ముఖముఖిని చెప్పుటకు నాకు విధానమున్నది. దేశములో నేమి జరుగుచున్నదో నైపునకి తెలియవలసివచ్చే. అతనికెందుకుచెప్పకుండ నుండవలెను. అతనికి సత్యము తెలిస్తే అతడు పనిచేయదని ప్రభుత్వమునకు భయమా? గవర్న మెంటువారు తమసంగతిని పూర్తిగ సోల్పరుకు చెప్పవలెను. అప్పుడు వారు రాజప్రతిపదాయములై యుండవలెను. కాని హిందూదేశములో ప్రతిదానికి కాపలాచున్నది. కాంతివి, ప్రభుభక్తిని ప్రజాభిప్రాయమును కత్తికట్టితొలపెదరు. ఒకప్రజలకుమాత్రమే ఆయుధములేదు. కావున మనకర్తవ్యము స్పష్టమే. మనల మరీతీనినానలే మనకు సత్యమని తోచినయభిప్రాయమును వెల్లడించుకొనే హక్కుగూడవలె. దాక్షిణ్యమును మనముపగోతుముగ గాని ప్రశ్నోత్తముగగాని పుట్టింపకుండనండవలెను. ఇదియే దాక్షిణ్య రాహిత్యమైనది. రాకరణయుద్ధము. కడమాపు చూడవలసివచ్చెగాని సుధ్య వదిలివెట్టి యూరుకోకూడదు. ప్రజలకు ఒకమాట. నైపులను ప్రభుభక్తినుండి వచ్చించు చుంటేమని నేడు పట్టుకొని దండించుచున్నారు. రేపు విదేశగుడ్డలను కట్టుకొన్నవర్ని చెప్పినవారిని పట్టుకొని దండించురు. అంతేకాని వేరులేదు. కల్లి కొంటలో యువకులు ధరించిన ముడుక కొంటులను లోపీలను తగుల బెట్టు పెంచుదు? ముడుకగుడ్డమీద భగ్నమెత్తుట కాకపోకే, విభావపట్టపు వైద్య విద్యార్థులనినాడ దండెత్తి చేమిటి.

సుఖిపరీక్ష.

మనకు స్వరాజ్యము రావలెన్నచో ఈ పరీక్షలో విజయము గాంవలయును. ఈ ప్రభుత్వము, ప్రజాసామాన్యమునకు విరుద్ధముగ నుండు ప్రత్యేక స్వాభిమానముల గల్గియున్నచో నెంతటి విపత్తు వచ్చినను స్వనివయమును దెల్పితిరలయును. అందులకై మన మౌగవూపడగూడదు. ప్రజాభిప్రాయము నిరాటంకముగ నభివృద్ధి జెందకుండ వారు ప్రయత్నముల జేయుట మనకు కొర్రవిషయము కాదు. ప్రభుత్వమునం దీవిశేషములు మనకు దెలియును. అట్లు దెలియుటచేతనే తత్పరిపాలనావిధానమును నాశము గావించవలె నని మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. ఈవిధానమువలన భాగత దేశమును కొల్లగొట్టుకొని పోవుట నిశ్చయము. దానితో దేశము దుర్బలమై విదేశీయుల యధీనములోనే సర్వకాలము ఉండవలసివచ్చును. అనగా స్వృహములోనే కారాగారము లోకవలె నుండుటయగును. ఇట్టిపరిస్థితుల తెచ్చివెట్టగల్గు పరిపాలనావిధానము బహుమతులొసంగును; కిత్తుల విధించును. బహుమతులు బిరుదులు దానముల రూపముగను, కిత్తు, పరిపాలనావిధానమును అంతము నొందింపగాని సవరణజేయుటకు గాని సమకట్టిన వారలకు నొసంగబడును. కాన ప్రభుత్వమువారు స్వాతిశయాభిమానములకు భంగము కలుగజేయునట్టి ప్రచారముల నన్నింటి నణచివేయ సర్వప్రయత్నముల జేయుట విధియై యున్నది. చిట్టచివరి వరకును ప్రభుత్వమువారు ఈ వలనుండి చేయి గలుగజేసికొనక కరుణామయులై యున్నారని మనము మోసపోనక్కరలేదు. ప్రపంచములో నీప్రభుత్వముంతటి శక్తివంతమైనట్టియు, సాధనసంపత్తి గల్గినట్టియు సంఘమింకొకటి లేదని మనము ఒప్పుకొనితీరవలయును. అది కాలమును వేచియుండును. విరోధులను వారి యాటల నాడనిచ్చును. వారు తీవ్రముగ

నచ్చునకి వెంటనే అణచివేయును. ఈ ప్రభుత్వము చేతులలో జిక్కుకుండుటలోనే మన తెలివితేట లున్నవి. కారాగారశిక్షలలో మన ముద్రేకులమై దాక్షిణ్యమునకు గడంగగూడదు. మనము ప్రాణములనైన నర్పింపవలయును. నేను అలీ సోదరులను, సోదరులనలె ప్రేమించెదను. కాని ప్రభుత్వ న్యాయాధికారులు వారలకు ఉరిశిక్ష విధించినచో నేను వారిలో నాదించను. వారి కట్టిచరణము నుపాత్రమైనదని నాకు తెలియును. అట్టి యదృష్టము నాకు రాలేదని నేను వగచెదను. వారలకై అజన్మాంతము కారాగారశిక్ష విధించినచో కీక్రూ కాలములోనే స్వరాజ్యమును స్థాపించి వారలను విడుదలజేయుగల్గుదును.

ఇప్పుడు మనకుకాలవసినది ప్రభుత్వమువారు చేయగల్గిన మంతముల నెల్ల జేయనిచ్చుటయే. వారెంతటి నిర్బంధములు గావించిన మనదేశమున కంతమంచిది. మనముమాత్రము వీనిల న నేమాత్రమును జంకక, మనకార్యవిధానమును, మనము కోరడి స్వాతంత్ర్యము వచ్చితరును నమృతముతో కొనసాగించుచుండవలయును. ఆకార్యవిధానము ప్రతియింటను, ప్రతిగ్రామములోను రాష్ట్రమును మగ్గమును నెలకొల్పుటయే.

ఒక సందర్భ చిత్రవిషయము:

స్వదేశీ వ్యాపకమునకయి యమితముగ బాటుపడుచున్న మాలానా అజద్ సోపానీగారు, యాజ్ఞప్రదేశ్థుల శాంతివైర్యముల గూర్చి యొక విషాదకథను జెప్పిరి. ఈజ్ఞప్రదేశ్థులలో బాతీయ ప్రచారము జరుగనియకుండ జేయుటకై దానిని సిపాయిలు చుట్టబట్టివైచిరి. ఒక యువకుడు పూర్వసింహుండ సభ్యులు వినుచుండిరి. ఆయన చెప్పుచునే యుండెను. తుపాకిగుండు ప్రేల్చబడెను. సభ్యులు ఏమాత్రమును కదలలేదు. మరియొక యువకుడు దాయుపన్యాసము నీయదొడగెను. తుపాకీగుండు ప్రేల్చబడెను. ఇట్లు ఆయుపన్యాసము పూర్తియగు సరికి యెద్దరు కాల్చివేయబడిరి. ఈ మహాయజ్ఞము జరుగుచున్నంతేపును సభ్యు లేమాత్రమును కదలకుండిరి. ఈజ్ఞప్రదేశ్థులకు ఆ హింస యందు విశ్వాసములేదు. కాని వారు మంచి సిపాయిలు. మనీదంతయు బద్దలు కావలెనని గాని, లేకున్న అక్కడజేరినవారిందరును వృథాగ తిరుగబడవలెననిగాని వారియుద్దేశము కాదు. తాము లొంగువారము కామనియు, తమభావోద్దేశమును, ఏ విధమున వంగడియలేదనియు మాత్రము తెలుపగోరిరి. కావుననే యేమియు జరుగనట్లుగ, ఆ యుపన్యాసము పూర్తి గావించబడెను. ఆ సభ్యులకు మరణజీకములు చెండును అభిన్నము లాయెను. ఈకథయం దెంతయేని నీతి నేర్పికోవలసినది గలదు. ఆహింసాభర్యానుస్థాతలమై యున్న మనము; ఆ యెద్దరు యాజ్ఞస్థులయొక్కయు, ఆ సభ్యులయొక్కయు వైర్యము నలంబించుటకై పాటుపడుచున్నాము. మన యాదర్శమునకై పోరాడుచు, హాసకాంక్ష యేమాత్రమును లేకుండ ప్రాణార్పణకై సునిధిలమయ్యెడి వైర్యమును సంపాదించవలయును. ఈ మిగిలిన మూడుమాసములలో విజయ మసంశయము.

కుమ్రాలోచన:

వీలనగా ప్రభుత్వము వారు తమవైర్యముల నన్నింటిని సిద్ధము చేయుచున్నారు. ఆసాములో బారిష్టరుగా నున్నట్టియు, భగవంతులలో నొకడునగు పూకెను అనునతడు శాంతికి భంగము కలుగజేయ నని భరావతు కట్టుకై కోరబడెనని నా కిప్పుడే తెలియుచున్నది. నేను పర్యటనము గావించినపుడాయనను జూచియుంటిని. ఆయన సిపాయివలెనందును. మంచియాటగాడు. ఆయనకు ఆహింసయందు గట్టిసమ్మతము గలదు. ఆహింసమూలముననే భారతీయులకు స్వరాజ్యమువచ్చునని యొకయూనగుగ వచ్చుననియు, అదియు ఒకసంవత్సరములో రాగలదనియు ఆయనకు నమ్మకము. కాని పూకెను చాలదైవముగపనిచేయును. ఆయనయు తోడిప్రచారకులును స్వదేశీ పునరుద్ధారణకై పాటుపడెదవనిన ఆసాము ప్రభుత్వమువారు తద్విరుద్ధముగ నున్నారు. ఆంధ్రదేశములోగూడ గంపలగూడెం జమిందారు కుమారరాబాగారు మద్యపానమేధోద్యమములో పనిజేసినందులకై యిట్టి సన్మానమె బరిగెను. నేను ప్రయాణముజేయునపుడు ఈరెండువిషయములను వారైప్రతికలలో జూచితిని. ఇట్లే యెందరో ప్రచారకులు వాగ్బంధం గావించబడుచున్నారు. ఇక నెంతమందికో ఆటలు జరిగితిరును! మనము వెనుకనుండి ఆ పైదుకు వెళ్ళినవారు చేసియుండెడిపనిని జేయగలిగిమేని ఇదియంత

యను మనకు సువార్తయే. ఆ కైదుకుపోయినవారు అదృష్టవంతులు. ఏలనగా కష్టములనుభవించువారే కైదులోనుండుటకు లేగినవారు. దుష్కరిపాలననున్నపుడు కారాగారమే న్యాయస్థానమవుతుంది. ఆ దుష్కరిపాలనాధికారి తనకు విరుద్ధముగ నుండువారి నెల్లను బైదుకు పంపివేయుచుండును. ఈ నిష్పంధములవలన మన మవిచ్ఛిన్నప్రయత్నముల జేయ నేర్చుకొనవలయును. దారిజూపికపడవ మనకు నాయకులకర్తవ్యం. ఇప్పుడు మనమేమిచేయవలెనో యెట్లుచేయవలెనో తెలిసికొను స్థితిలో నున్నాము. ఈ సమయమున నిష్పృహులమైయుండుక నాయకులు నిర్బంధింపబడినను, నే నిదివరలో జెప్పిన యాజ్ఞనుసర్థ్యులవలె శాంతభైరవులతోష్ట్రపచారము నిర్విఘ్నముగ సాగించుచు మనము స్వరాజ్యమున కర్హులమని వ్యక్తము గావింపవలయును.

* * * *

కట్ట కట్టలేదు:

మేము మద్రాసులోను దక్షిణమండలములలోను ప్రయాణముజేయునపుడు ప్రజల పృథాప్రయాసపడుట గమనాంతరము. ప్రతివోటను గుంపులుగుంపులుగ జనము, గంటలకొలిది వేచియుండి నన్ను చూచుటకుమాత్రము వచ్చియుండివారు. ఆ యజ్ఞపులు ధ్వనులు అనవసరములుగనున్నవి. ముందుతిర్నాల్లు జరిగిన తిరుచినాపల్లి, చెట్టి నాడు, తిరునల్వేలి మున్నగుపట్టణములలో మాత్రము అల్లరులే మియు లేకుండ కావలసినంతవని జరిగిపోయెను. పశ్చిమాంధ్ర మండలములలో వాలంటీరులు ఒక్కొక్కరు 7 అడుగుల కట్టలను ధరించియుంట జూచితిమి. వీరిని జనము కడ్డగముగ బట్టి అరిగిట్టి అతిథులవై జనము పడకుండ జేయుటకని తెలిసినది. కట్ట లోకయాటంకముగ నుండి, అట్టెకదలి జనమధ్యమున సహాయకరముగ నుండెను. నాకే ఒకటిరెండుసారులు కంటికి తగులునట్లుయెను ఈవాలంటీరులు రక్షించుట యెట్లున్నను, పాడుగుకట్టలతో నెప్పటికప్పుడు ఆపాయము జేయునట్లు గన్నట్టెను. ఈకట్టలకంటె గట్టితాల్లు బాగుండునని వారలకు నేన జెప్పియుంటిని. చాలానా అజద్ సోబానీ నేను చెప్పవారి నంతయును జూచి, యిది అహింసావ్రతమునకు భిన్నముగ నుండునని తలంచి తాడెవ్రెలో వాలంటీరులకు కట్టలుండ గూడదని బలవంతపెట్టెను. నేనాసంగతి వాలంటీరుల కందజకు ను వెల్పుచున్నాను. మనయద్యమము శాంతిపథాన మైనదగుటచే కట్టల వదలివేయుటయే మంచిది. మనము శాంతిసమయమునందలి సీపాయిల మగుటచే మనము దుష్టులలోగాని యితరవిషయములలో గాని మామూలుసీపాయిని ఏమాత్రమనుకరించినను జూతును.

* * *

శిక్ష తావనరము

చాలవోట్ల వాలంటీరులకుశిక్ష లేనటుల గానించుచున్నది. నేను వైజెప్పిన కొన్నివోట్లతప్ప ఇతరప్రదేశములలో వారు సదుద్దేశములతో నున్నను ఆటంకముగ నుండిరి. వారు మోటార్ల వుట్టును మూగుటయేగాక లోనికిగూడ నెక్కిదరు. ముందుండిది దారిలేకుండచేసెదరు. వారికి ఆడుగుజేయుచు నడుచుటయే చేతగాదు. వారిద్దరిద్దరునడువరు. వారలకు క్షుగరపుట చాలకష్టము. వారలకు సరిగ క్షునిచ్చి కొన్ని నిబంధనల ననుసరించుచుండ నేర్పుట యవసరము.

* * * *

కుర్చీలవననరము:

ఇప్పుడెచ్చటను బహిరంగసభలలో కుర్చీలు వేయుట లేదు. ఈ సభలన్నియు బట్టబయలులోనే జరుగును. సభ్యుభాగమున ఒకవేదిక మాత్రము వైన ఆచ్చాదనముండియో లేకుండానో తయారుజేయబడును. నేను నిల్పించి చెప్పలేకుండుటచే నానొకకుర్చీయు నాన్నేహితులకున్న వేయబడును. ఈకుర్చీలు వేయుటతో సభయొక్క సాగంతయు చెడిపోవుచున్నది. నేను మాట్లాడుటకు మామూలుమేజాబల్ల చదరపుది చాలును. ఇట్లు నిరాడంబరముగ నున్నచో మనపూర్వపు చిత్రకళలన్నియు నుద్ధరింపవచ్చును. నేను పర్యటనము గావించినపుడు, అంతటను బల్లమీద వేయుటకును అలంకారము జేయుటకును కద్దరుగుడ్డయే యుపయోగించినందుల కెంతయు సంతోషము.

* * * *

ధ్వంసనాశము

నే నిదివరలో 'విధ్వంసనాశము'ను గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును జదివి, శాంతినికేతనములోని ద్విశేషనాథ బాగురు, బడాదాదా, నాకే కిందివిధముగ వ్రాసెను. ఈయ సమ్యక్ న్యాయమును, నాకు గౌరవముగలవారు సయితము వ్యతిరేకాభిప్రాయముల గల్గియుండ, సమర్థించుచుండ అంతటి మహాత్ముడు, విద్యానిధి నాతో నేకీభవించుట యెంతయు సంతోషదాయకముగ నున్నది. బడాదాదా యొక ఋషీశ్వరుడు. ఆయన విజనప్రదేశములో నుండియు 25 వత్సరముల యువకునివలె జాతీయోద్యమము ననుసరించియే యుండును. ఎల్లప్పుడును తద్విజయమున కై ఫగవంతుని ప్రార్థించుచుండును. ఆయన వ్రాసిన లేఖ నీ క్రింద వివరించుచున్నాను:—

“ఒక వర్తకుడు గలడు. ఆయన హతాత్తుగా దివాలా దీసి అమిత వీధవాడైపోయెను. అప్పుడే ఆయనభార్య వ్యాధి గ్రస్తయై, వాతనొప్పలతో మంచములోనుండి లేకలేని స్థితిలో నుండెను. పేటెంటు వందులను తెప్పించి, కొన్ని డబ్బుతీసి కొని వందుల నమ్మవైద్యు డొకడనుండెను. ఈమెను జూచుటకై ఒక డాక్టరు స్నేహితుడు వచ్చెను. అప్పుడే ఆమెకూతురును అత్తగారింటనుండి అమ్మకొలుల నున్నచో చూడవలయునని వచ్చెను. వస్తూ వందుకొనుట కైన నందునని 10 రూపాయల నోటూకటి తీసికొనివచ్చెను. ఆమె ఆనోటును డాక్టరుకిచ్చి మందులదు కాణం నుండి మందు తెచ్చి యాయవలసినదని చెప్పి వెళ్లిపోయెను. అందు పనిచేయు నుగాని, దానితో ప్రస్తుతముగోగము నయమైనను, యానజ్జీవము ను కంటిబ్రతుకుగ నుండునని డాక్టరు చెప్పెను. అయితే తాను ప్రక్కనున్న విద్యుచ్ఛక్తి నివారణ వైద్యు నెరుగుదు ననియు, ఆయన విద్యుచ్ఛక్తితో వాతనొప్పలను పోగొట్టుననియు, ఆయనకు గోజుకు 10 రూపాయ నీయవలెననియు ఆయన చెప్పెను. ఒకమానముగోజులలో గోగమును ఆగోగమునకు భంగము గలుగుతుండ నయము చేయగలడు.

కాని గోగ తత్వ నివారణమును గోరి ఆనోటు నిస్తే మందు తెప్పించుకొందు నని పదేపదే యడిచెను. డాక్టరుగారు బుద్ధి పూర్వకముగ నోటునిచ్చి యంతటి సాపమున కొడిగట్టు కొననని చెప్పెను. ఆ గోగి నోటు నిస్తే నేగాని వీలు లేదని ప్రాధేయ పడెను. అప్పు డాడాక్టరు జేబులోనుండి నిప్పుపెట్టిన దీసి నోటును తగులబెట్టివేసెను. ఆమె కేమియు భయము లేదనియు, విద్యుచ్ఛక్తినివారణ వైద్యుని తాను దబ్బుపెట్టి పిలిపించెదననియు, ఆ డబ్బును ఆమెభర్త డబ్బువచ్చినపిదప నిచ్చివేయగలడనియుచెప్పెను. తత్క్షణ నివారణాశ యిటులభగ్నముగావింపబడినపుడు ఆమె చేయనదేమియు లేక 'మీ యాత్మమువచ్చినట్లుచేయుడు' అనిచెప్పెను. అప్పుడు డాక్టరుగారు విద్యుచ్ఛక్తినివాచకుని నిల్పించెను. ఆయన ఒకమానము గోజులలో నయమగునని చెప్పెను. అప్పుడు ఉభయలకు సమ్యక్మగునటుల డాక్టరుగారు వాదానము జేసినటుల మాట చెల్లించుకొనెను.”

ఆ నోటును తగులపెట్టుట మంచిపనియూ; చెడ్డపనియూ? ఈ పనియిప్పుడు గాంధీ మహాత్ముడు చెప్ప వత్తదహా నతుల్యముగనున్నది. వీధవారలకైన యీ విదేశవత్తముల పంచి పెట్టుటలేదని గాంధీ చెప్పుచున్నాడు. వారు సర్వదా నీచస్థితిలో నుండకుండ స్వహస్తాధిక్రమములగు వత్తముల ధరించినచో శాశ్వతసౌఖ్యము ననుభవంపవచ్చునని ఆయన వాదత్రముగావించెను.

ప్రకటన బందరు డి|| సి|| కోస్టలో

O. S. 76/1921 E. P. 215/21.
వాడి:—యగ్రశ్రేణి శుబ్బయ్య, సాక్షి బందరు నలంకపాలెం.
ప్రతివాడి:—చిల్లరిగి సేతుమాధవరావు సాక్షి బందరు.
ఈ నెంబరులో ప్రతివాడితాలాకు డ్రీక్ బాక్ క్రిందను జప్తి కాబడిన మల్లకొలు గ్రామములో భూమిన్నీ, బందరు చాకిరేవుపాలెం అనే బుట్టత్ర్యపేటలోని దాదా యల్లు ధలున్ను నేలము నిమిత్తము దరఖాస్తుజేతుగా నేలము నోటీసు ప్రతివాడికి సర్దుకొనండున 15—10—1921 తేదికి వాయిదా వేసివారు. ప్రతివాడులు ఆక్షేపణ లున్నయెడల ఆ రోజున కోర్టు పలు 10 గంటలకు హాజరై కోర్టువారితో మనవిజేసుకోవలసినది. (8188)
ముద్రానూరు వీరభద్రయ్య,
8-10-1921. వాడి తిరుపు స్తీవరు.

అసహాయోద్యమము

హిందూమొర్రో మహాత్ముని యుపన్యాసము
యంగ్లకాలల ప్రాంతమున జరిగిన గొప్పసభకు మహాత్ముడు వెళ్లెను. ఆ సభలో విదేబట్టలను హెచ్చుగా తగుల పెట్టిరి. ఆలీసోదరులు మున్నగు నాయకులను పట్టుకొనిన సందర్భమున మన అభిప్రాయములను మనము స్పష్టముగా తెలపుటవసరము. ప్రభుత్వమువై ప్రజలకు విశ్వాస మణుమాత్రమును లేదు గాన నట్టి ప్రభుత్వమున కెట్టి సహాయమును చేయవలదని మనము సిపాయిలకు బోధించుట మనది. తమ మతమునందు సమ్యక్ముగల సిపాయిలు మహాత్మునియైనను హిందువులైనను తక్షణము తనదొకరిని మారివేయవలెను. తననాధారములేక గాల్గన పగులగొట్టు జూలిపనిని చేయవలసిన ద్విగను గూడ ప్రభుత్వవేకంటె నదియే మేలుగాన నట్టికష్టకాలమునకు నైతము వెనుదీయక ఆతడు నాకరి మానవలెను. భారతయోధుడు ప్రభుత్వపుసిపాయిగా నుండగూడదు. భారతయోధుడు నేత నేనియు నాలు మట్టియు జీవింపవలెను. సెప్టెంబరునెల తిని లేచినాటికి స్వరాజ్యము లభింపకుండుట కుత్తరవాదులు జేయుచే. వారు చాలపని చేసిరిగాని చేయవలసినదాని వంతను పూర్తిగా చేయలేదని మహాత్ముడు నడివెను!

నాసిక ముగ్గుని సలసంఘము మద్యసానికరము

శాలై నెలలో ముగ్గునిసల సభ జరిగినది. 24 గురు సభ్యులు వచ్చిరి. కల్లు సారాదుకాణముల నన్నిటిని తీసివేయవలెను. మత్తుపదార్థములను ప్రజల ఉపయోగింపకుండ చేయుటకు 1000 రూపాయలను క్యంపెనువలెనను తీర్మానమును 13 మంది ఆమోదించిరి. తీర్మానము నెగిరినది. అధ్యక్షుడు నియోజితుడే గాని అతడు కాననగభకు ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన వాడుగాన సరదాసామ్యు నివారణ నెను. ఓట్లు సరిగా జరుగలేదని కోరతనమువారికి వ్రాసెను. దానికెక్కువ ప్రత్యుత్తరము రాలేదు. అందువలన అసహాయవాదసభ్యులు నిగోధకవిధానము నవలంబించిరి. మరల నేనభలోను ఏతీర్మానమును కొనసాగకుండ వారు చేయుచున్నారు. అందువలన మిగిలినసంఘము నేర్పరుచుటకు మితవాదులు నిశ్చయించిరి. పిమ్మట అసహాయవాదులు మహాసభను గావించి మితవాది సభకు చెల్లిన వారికందరికిని సంఘము వారెట్టి సహాయమును చేయగూడదనిరి. అందువలనో మరి యెలనో నేను మితవాదుల సభ నాహ్వనించినవారిలో ఆగ్రును అసభతో సంబంధమును వదలుకొనిరి.

లక్నో బట్టలవర్తకులు.

ఇక విదేశీబట్టల నెంతమాత్రమును తెప్పించు కుండుటకు చాలమంది నియమమును పూనిరి.
మల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షునకు శిక్ష
పండిత రాధాకృష్ణ భార్గవ గారికి ఒకసంవత్సరము విడితైదు వేసిరి. ఆయన జామీను యియ్యలేదు.
గాంధీకి బయలు అనినందులకు శిక్ష
మల్లాలో వైకేసులో కోర్టుకు వెళ్లిన అసహాయవాదులు ముగ్గురు నుహాత్మగాంధీకినను అని అరచినందున వారికి చెరి 15 రూపాయలు జూర్యానా తేసిదో చెరి 15 రోజులు విడితైదు వేయబడెను.

కర్నూలులో నునోగల నిరంకుశత్వము
గద్దూరులో 8 వ తేదీన సహకారసభ యుద్యోగుల వలన జరుపబడెను. ఆ సభ ముగిసినపిమ్మట మహాత్ముగాంధీకి జయ అని అరచినందులకు కైశ్యప్రముఖులను డిప్రీకల్టరు బెత్తముతో బలముగా బెట్టులకొల్పెను. ఆ సంగతి తెలిసి కర్నూలునుండి కాంగ్రెసు పక్షమువారు బంధువుల శ్రీరామమూర్తి, నోరే నేంకటసుబ్బారావు గార్లగటిపోయి వాకబుచేసిరి. ప్రజలు అసహాయసభలకు వెళ్లినచో ఆనాయకు పన్ను హెచ్చించెదము, న్యాయస్థానములు చేపెదమని తాసిల్దారును పోలీసు యన స్పెక్టరును బెదరించిరి. గద్దూరులో కాంగ్రెసువారు రెండు నెలలపాటుగ సభలను చేసిరి. అసభలకు గ్రామవాసులు విస్తారముగా నచ్చిరి. వక్త లుత్సాహమును కలిగించుచు నుపన్యసించిరి. ఉద్యోగులకుగల అధికారమును సరిగా తెలియజెప్పిరి. దౌర్జన్య మెంతమాత్రమును కూడదు. దైర్యమును గట్టియొకమత్యము. ఎన్నికష్టములువచ్చినను వదలగూడదని వక్తలు బోధించిరి. పారులు తమదిధి బాగుగా గుర్తించిరి. విదేశీబట్టలను తగులబెట్టి, గంభీరజయజయధ్వనులు మిమ్ము మట్టెను. కాంగ్రెసువారికి బాగుగా సంతృప్తికలిగినది. వారు 11 వ తేదీన కర్నూలుకు తిరిగివచ్చిరి కర్నూలునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

విద్యాంశురంధినభ

శుభసూచనలు

మైముపుత్రిక ప్రధానవ్యాసమువారును, విద్యాంశురంధినభ శుభసూచకముగ నున్నదనియు అల్లసానియ్యలము ఆ

మైముపుత్రిక దర్శింపబడినందున, విద్యాంశులో, సంధి సభ విజయముగాంచి తిరుగు జనలు ఆతొలి నున్నారని చెల్లు

యూరపులలో నెరిపి ప్రజలు రాజదంపతుల కిచ్చిన సన్మానమును బట్టిచూడ శుభసూచకముగ నున్నది.

మైముపుత్రిక కాలిన్యూగారు విద్యాంశురంధిన సిస్ట్రీను ప్రతి నిశల నాహ్వయించి, లండన్ చేరి, 11-వ తేదీ యువయం

ప్రధానమంత్రి - కార్మిక సమస్య.

కార్మిక ప్రతినిధులు మంత్రివర్గమువారివద్ద 11 వ తేదీ పనిలేకుండుటగూర్చి రాయబారము కావచ్చునని లాయకు

కార్మిక నాయకులు 11-వ తేదీ యాహ్వయమున కంగీ కరించిరి. వారు ప్రభుత్వముతో సహకారము జేయవని చెప్ప

పసిఫిక్ నౌకాదళము.

పసిఫిక్ నౌకాదళమునకు సింగపూరు నుండి రేపు పట్టణ ముగ నుండును. సిడ్నీ రేవుపట్టణమునకు కొన్ని కొన్ని యోడలు

అమెరికాలో గొప్పదొంగతనము

నల్లనియాలో జోసెఫ్ లీన్డర్ అనువానియంటి దొంగలు పది 3 లక్షలదాలర్లభిండు జేయు సారాబుద్ధి పెత్తనానిపోయిరి.

ప్రాంసు-జర్మనీ

యం. బ్రయాండుగారు సెంటునాల్ యెరులో నువ్వనిం చుచు ప్రెంచిప్రభుత్వమువారికి ప్రభుత్వ జన్మప్రభుత్వమునందు

మూలకము నిలకడగ నుండక పోవుటగూర్చి చెప్పుచు, జర్మనీమిత్రత్వముతో నీసుయమున నుండుటచేతనే యెక్కు

Wonderful

కుష్టురోగ నివారణ

ఒక మహాత్ముని వల్ల లభించినది. కుష్టువ్యాధులును యే జాతి సవాయి నయినను మేహవ్యాధులును రూపుమాపును. అవి

యం. నువ్వురెడ్డి, గోపాలపురి, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

స్వరాజ్యయాత్ర

మనము స్వరాజ్యమునకు యాత్రచేయుచుంటిమి. స్వరా జ్యమన మనము పూర్తి గ్రహింపవలయును. స్వరాజ్యమన ఆత్మ రాజ్యము. మనము ఆత్మోపలబ్ధినిపొంది, దాని ఆదేశమును గ్ర

స్వరాజ్యము మనకు జన్మతో కలిగిన హక్కు. మనకు జన్మజన్మలనుండి కాల్పితముగ వచ్చుచున్న హక్కును మనము గాక నిరతు లేవర తీసివేయ గలదా? మన ఆ జ్ఞానము, దుష్టలము చేతనే మనము దానిని సాధింప లేకుంటిమి.

- 1 గాంధీ విజయధ్వజనాటకము 1-0-0
2 తిలక్ మహారాజనాటకము 1-0-0

ఈరెండు నాటకములను ఇంటికినుండి రెండుమాసము లవజ్ఞము విశ్రాంతిలకు, స్త్రీలకు, పుష్కభాండగానములకు మాత్రము రూ 1-8-0 లకు విక్రయింతుము. పోస్టేజీ ప్రత్యేకం.

మలకు వారిట్లు వ్రాయవలెను. కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, రాజమండ్రి

అమ్మలో నున్నది. 25 వ అక్టోబరునకు సిద్ధమగును. కొలెప్రతులు మూలక ముడింపబడుచున్నవి గాన మీ ఆర్డరులను వెంటనే రిజిస్టరుచేసికొనవలెను.

గాంధీ విజయధ్వజనాటకము ఆరోగ్యదర్శని (బుధ)

(పతి 1 కి 12 అ; 12 ప్రతులు రూ 8 అ; సేతు బ్రదర్లు, మచిలీపట్నము.

బందరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 419/1921

వాది:- జిల్లా వెంటటనుబ్బారావు. and

ప్రతివాదులు:-

- 1 చిల్లరిగి నేతుమాధనరావు 4 యా. చంద్రపాల్
2 యా. వెంకటరమణరావు 5 యా. రాఘవరావు
3 యా. శివాజీరావు 6 యా. కృష్ణదేవరాయలు.

4 to 6 మొదల కోర్టు గార్డియన్ వాదిపేర ఒక్కటవ ప్రతివాది కలప వగయిరాల బాబత్తు బాకీ రూపు 181-8-2 లకు, 2-9-18 తేదీన వ్రాయించి

(3185) వి. నరసింహం గారు, వాది వకీలు.

ఇకను శస్త్రమక్కరలేదు.

(3188)

శ్రీ దత్తాత్రేయారావు, ఉయ్యూరు (యస్టేట్) సంస్థానాధి పతులవే పోషించబడుచున్న నేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ ఆజీజు

- 1. సిల్వరు పువ్వుడు- ఇది రావపుండ్లు, మేహ రణములు, నుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకీదెబ్బలు మును. శరీరములో చిక్క తన్ను తుపాకీగుండ్లు, గాజు ముక్కలు, యినపముక్కలు వగైరాలు అపరేమనలేకనే

- 2. సిల్వరు లోమడు- ఇది నోటిపూత, కాళిన పుండ్లు, రక్తనాళియలనుండి కాచుచున్న రక్తము నాపుటకున్న పువ్వుగాంచియు. గనేరియాను మామూలులో దీనికి మించిన మందు లేదని వాదకవలన మీకే తెలియగలదు.

- 3. పాముకాటుగుండు- బుడ్డి 1-కి రు 1.

- 4. కాభియాల్ నులేమా- ఇది యువాని కాత్తము ప్రకారముగా తయారచేయబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు, నీరకారుట, దురద, కండ్లకలక, యెండ చూడలే

- 5. కిలరామాత్రము- i. మూత్రము 25 గల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0. ii. తేజాల్పరావ అవున్న సీసా రు 0-8-0. ఇది కలరావగైరా యావత్తు విశేషములు,

- 6. పార్శవునొప్పి వగైరా యావత్తు నొప్పి లకు మందు- వెల సీసా 1-కి రు 0-8-0.

వై నుదవారింపిన మందు లన్నియు బర్కా, వై నాడేశ ముల డాక్టరు పుంగీ అను ఒక మహామహానికలన కనిపెట్టి బడినవి.

ఇంకను వివరములు గోరువారు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాసిన జడయగలరు. వై నుదవారింపిన మందులు పువ్వుగాంచియు, అనుపానములు మందు పంపునపుడు తెలుప బడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor South Vallur and Vuyyur Estates Thota-Vallur, Kistna District

స్వామి స్వామి

మద్రాసు హైకోర్టు

స్వామి స్వామి రాధాకృష్ణగారిపై కేసు

ఈ కేసు నిన్నటిదినము విచారణకు వచ్చెను. రాధాకృష్ణగారు తమకన్న పెద్దపిదపరుని తమకన్న పెద్దపిదపరుని వచ్చెను.

ఆయన చర్మప్రాసంగికములను, అట్టిబరు 5 వ తేదీని కేసు వాయిదా వేసినది, తనకు సీనియరు జేజులను ఉన్నతోద్దేశ్యముగా వేరుగా రావని యన్నందున తామేవానిని జేజు మని యొకదరఖాస్తు పెట్టికొనినట్లు అన్వేషించుట జరగలు గారు న్యాయాధిపతులకు విన్నవించెను.

అంతియకాక 1922 వ సం॥ జనవరి నుండి యీ న్యాయ పరిపాలనముక్రింద వృత్తి నిర్వహించ నొక్క వృత్తిని మానివేసిన మనియు, అప్పుడు స్వచ్ఛాతిక్రమము చక్కబరుచుకొన్న పిదప 1922 వ సంవత్సర ప్రారంభములో విచారణ జరుగవచ్చు ననియు దరఖాస్తులో వ్రాసికొనెను.

జు॥ కూటుప్రొటరారు వకీలు నిటుల ప్రశ్నించెను:- ఇదివరకు మీరు చెప్పినది వింటిని. సీనియరుతో సంప్రదించుటకై కేసువాయిదా వేసితిని. చెప్పినదానిని మరల చెప్పటకై వాయిదా వేయలేదు. మీ రావాయిదాకాలమును ౧౯౧౫ వి ని యొగ ప ర చు కొ న లే దు. మీ రుత్తరము మరొక న్యాయవాది యగు వాడ్లగారినిగూడ మీతో జేర్చుకొంటిని.

వకీలు:- ఈ విషయము ప్రీవీకౌన్సిలువరకుగూడ పోవచ్చును. అన్ని ప్రయత్నములు మాడవలసినదని మిమ్ముల కొరచున్నాను.

కూటుప్రొటరారు:- ఈ కేసునంతను పునర్విచారణ జరుగు సవకాళ మియను.

జే. కృష్ణకా:- మీరు సబ్జడ్జ్ యేల కావలయునా?

కూటుప్రొటరారు:- ఆయన తిరుపతి పుని రుజువు చేయబడినా?

వకీలు:- ఆయన ప్రతివాదులపై ద్వేషపూరితుడై యున్నాడని చూపుటకే. ఆయన కట్టిదేవుని కలదని తప్పకుండ యూహించవచ్చును.

రామేశం. జ:- మీరు 1918-1920 సం॥ ముల మధ్య స్థిరముగ నుంటిరా?

వకీలు:- నేను 1919 లో అరెస్టయితిని నుంటిని.

రామేశం జ:- ఆ సమయములో గ్రేడు స్థిరముగ నుంటిరా? నీలకంఠుగారి నిదివర కెరుగుదురా?

వకీలు:- నేనిదివరకు వారివద్ద యొక నేకేసులోను నెళ్ల తేదీని చెప్పితిని. పారబాటు. మరియొక కేసులో పనిచేసితిని

తమకు సబ్జడ్జ్ గారిని అగౌరవపరుపవలెనని యుద్దేశము లేదనియు, న్యాయాధిపతులను, న్యాయవాదులను గల సంబంధములగుర్చి కొన్ని వరతుల నియమించవలసినదిగా న్యాయవాదికి దెలియజేయవలసినదిగా జిల్లా జడ్జిగారికి దరఖాస్తు పెట్టికొంటిని ననియు వకీలుగారు చెప్పిరి.

కూటుప్రొటరారు:- జడ్జీలు వాదములు విన్నవలెనని హైకోర్టువారు విధించవలెననియా మీకోరిక?

వకీలు:- లేకున్నచో న్యాయవాదుల స్థితి దుర్భరముగ నుండును.

జ. కృష్ణకా:- ఈ వాదములో మీయిష్టమువచ్చిన విషయము చెప్పవచ్చునా?

కూటుప్రొటరారు:- మీరు జడ్జీ లంచము పుచ్చుకొన్నాడని చెప్పవచ్చును. అప్పుడు మిమ్ముల విచారణ జేయుటకు నీలులేదని చెప్పవచ్చును. మీరు సబ్ జడ్జిగారిపై నేరము మోపియుంటిని. దానిని మీరు సమర్థించుకొనకక్కరలేదు.

వకీలు:- పిమ్ముట వారు నేరములు నిరాధారము లని రుజువుచేసికొనవలయును.

కూటుప్రొటరారు:- ఆయన లంచము పుచ్చుకొనలేదని ఆయన రుజువుచేసికొనవలయునా?

వకీలు:- దానిని నేను రుజువు చేయ నక్కరలేదు. 1892 1 ప్ర. వి 48111 జూలై 97 లోను 21 మద్రాసు లా జర్నలు 85 లోను ప్రమాణము కలదు. న్యాయాధికారిగారి నేను గోమాత్రము కొన్ని హక్కులు గలవు.

కూటుప్రొటరారు:- మీ వాదన నాకు తెలిసినంతవరకు 1 నిరవధివాదమున తెలిసింది. దానిని మీరు చెప్పవచ్చును. 2. మీరు న్యాయాధికారి లాము చక్కని తలచిన నదికాదని

రుజువు చేయుట యతనిభావము. అట్లగుచు చేయలేకున్న వకీలు నెడ దుష్టుల క్షమకు మీరు దోషులుకారు.

రామేశం:- ఇది క్రిమినల్ విషయములు కావని మీరు తెలియునుగదా?

వకీలు:- అతనిపార్టీ చే ఈ ఆరోపణ చేయవలయును. కూటుప్రొటరారు:- ఇక మీరు న్యాయాధిపతిని నిందించుట కవకాళ మియదలచుకొనలేదు.

జస్టిస్ కృష్ణ:- చిన్న న్యాయాధిపతి తప్పులను నవరించుటకు వైకి అపిలుచేయునామ్ర గలను.

వకీలు:- కొన్ని విషయములందు అపిలుచేయుట తగినపని కాదు.

కూటుప్రొటరారు:- అపిలు చేయుటకన్న న్యాయాధిపతిని నిందించుట తేలికగాదా?

వకీలు:- చిన్న న్యాయాధిపతి యొక్క డిస్పోజును నిందించుట నాపనికాదు. నేను తప్పియినదవచ్చును గాని నేను పనంపాదించుకొన జాలను. నే నెక్కడ తప్పు జెప్పితినిో మాపినయెడల వాటిని ఉపసంహరించుకొనుటనుగూర్చి ఆలోచించును.

కూటుప్రొటరారు:- ఎవరికిని మీకన్న ఎక్కువ తెలియదు. అడ్వకేటు జనరలుగారు తమజవాబునందు 9 వ సెక్షన్ బర్, 5 వ ఆగ్జునందుగల పెటిషనులను న్యాయాధిపతులపై మోపబడినవాటినిగూర్చిన విషయలను చదివి రాధాకృష్ణగారి విషయమునకు కేసునకు సంబంధములేదని వాదించిరి. తప్పుగా నున్న పిచ్చులనులను చదివిన తరువాత న్యాయాధిపతులు అట్టి ప్రవర్తన మరల జరుగకుండునట్లు చేయుటకు ఆర్డరు ఇయ్యవలెనని చెప్పిరి.

జడ్జీలు వచ్చేవానమునకు ఆర్డరు నిలిపిరి.

పుస్తకపుట్ జాన్మకొగారు

పాట్నా, అక్టోబరు 10:- మద్యపాన నిషేధోద్యమ నాయకులగు పుస్తకపుట్ జాన్మకొగారు కలివారము మధ్యాహ్నము చుట్టుట వచ్చి చెవరెండు జిల్లాగారి కృపచేతుల ఆతిథిగా నున్నారు. స్థానిక కార్మికుల కమిటీవారు గౌరవార్థ ఆతిథిచే నొక ఉపన్యాస మిప్పించిరి. ఈదినము ఉదయ మనేకుల తనతో సంభాషించిరి. మద్యపానము కూడదని బోధించుట ప్రయోజనకరముకాదా యని ప్రశ్నించగా, అమెరికాలో విన్నయోజనమై నది అని అతడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. అతనిచూయుట 8 మంది చంపబడిరి. అతనికి దిట్టముగా చెప్పులపడినది. ప్రభుత్వమువారు ఏమి బాధపెట్టలేదు. తండ్రిలు కలుగజేసికొనకుండ మద్యపాన నిషేధోద్యమప్రచారము సులభపలయును. అమెరికాదేశములో రాసములవలన వారు నిషేధోద్యమమునందు విజయముగాంచిరి.

ప్రభుత్వమువారిరాజీ నిషేధమునలన తగ్గబాలదని ఆతిథి ప్రా యపడెను. మినిశిపములను మార్చవలసియుండును. ప్రజలపక్షము పన్నులను చెల్లించుచున్నార. నిషేధమువిజయముగాంచి పన్నులను చెల్లించుచుండును. భారతదేశమును కూలివాండ్లు విశేషముగా మద్యపానముచేయుదురు. పౌరగౌరవలభాభవకొరకు నిరుపేదలగు కూలివాండ్లవద్ద పన్నుకూలుచేయుట న్యాయముగాదు. అట్లా, పోలీసుకాఫోర్స్ గులు న్యాయముగా ప్రవర్తించిన పక్షమున, ఇతరదేశములకుండు భారతదేశమునందు నిషేధోద్యమము అతిశీఘ్రముగ విజయము గాంచగలదు. ప్రభుత్వాధికారులందరు అతనియందు కరుణాపూర్వకములు గనబడినను, నిషేధోద్యమమునకు ప్రతికూలురని ఆండు ప్రహించెను. కృతనిశ్చయములైయున్న పక్షమున, భారతీయులు నిషేధోద్యమమునందు తప్పుక విజయము లగుదురని ఆతడు గట్టిగా నమ్మెను.

ఈదినము సాయంత్రము పొంతు జాన్మకొగారికి విందు చేసిరి. అటుపిమ్మట, ఆతడు గంభీరముగ నుపన్యసించెను. ఈ దినమురాత్రి ఆతడు కలకత్తా పురమునకు బయలుదేరి వెళ్లుచున్నాడు.

విచారణసంఘమువారి పర్యటనము.

నవంబరు ప్రారంభమునందు బొంబాయి, 26-న తేదీని కరాచి; డిసెంబరు 5 వతేదీని లాహోరు.

లాహోరునం ధూరుదినములుండి, ఢిల్లీకివెళ్లుదురు. అచ్చట 4 దినములుండును. 16 నుండి 21-న తేదీనకు కాన్పూరులో నుండును. జనవరి 5 వ తేదీనుండి ఒక పక్షముదినములు కలకత్తా జనవరి 28 వతేదీనుండి 27 వ తేదీనకు రంగూననుండు ఉండెదరు. జనవరి 30 వ తేదీనుండి ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీనకు మదరాసు; ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీనుండి మార్చి 6 వ తేదీనకు బొంబాయిలో నాగుదురు. మార్చి 8 వ తేదీని ఢిల్లీకి తిరిగి వెళ్ళుదురు.

బర్మాదేశపు సంస్కరణముల విచారణ.

సిల్హా, అక్టోబరు 1:- బర్మా గవర్నరు రాష్ట్రము చేయబడునని భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. బొంబాయి కమిటీవారి కిఫార్సుల ప్రకారము, భారతదేశపు కార్యదర్శి నియోజకవర్గములు, ప్రజాస్వామ్య శాఖలను గురించి విచారించుటకు ఒక సంఘమును నియమించుదురు. భారత ప్రభుత్వచట్టము బర్మారాష్ట్రమునకు గూడ అనువర్తిండును.

విచారణ సంఘాగ్యుతులు హైందవ శాసనసభాధ్యక్షులగు గౌ. ఎ. యస్. వైలుంగారు.

సభ్యులు:- బర్మా అధిక సభ్యులకు ఆర్. ఇ. డబ్ల్యూ. ఆర్బిట్ నట్, విశ్వవిద్యుల ప్రతినిధి (హైందవ శాసనసభయందు) యగు యస్. మెక్కాన్, స్టేటు కాన్సిలు సభ్యులగు మాంగుపాదై, బర్మా శాసనసభ సభ్యులగు మాంటుమియంటు, డాక్టరు కాంకొహ, హైందవ శాసనసభ సభ్యులగు పేదంబి పెట్టంబి గిన్నాల గారలు.

ఈ విచారణ సంఘాధ్యక్షులైన జె. యి. చూడ్ల, వి. సి. యస్. గారు.

విచారణ సంఘమునందు తమ విచారణను శీఘ్రముగా ప్రారంభించెదరు.

ఆర్థిక విచారణసంఘము.

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:- నవంబరు మాసాంధమున ఆర్థిక విచారణసంఘము బొంబాయి నగరమునందు సమావేశమగును. భారతదేశమందలి ముఖ్యమైన వాణిజ్య పారిశ్రామిక పట్టణములకు వెళ్ళి ఆర్థిక విచారణసంఘమువారు సాక్ష్యములను నెకొందురు. మార్చి 1922న సంవత్సరములోవల వారు తమ విచారణను ముగించుదురు. అటుపిమ్మట త్వరలో వారు తమనిజేరికను తయారుచేసి భారత ప్రభుత్వము వారికి బంపి వేయుదురు. వాణిజ్య, పారిశ్రామిక సంఘములు భ్యాతినదనిన వర్తక ప్రముఖవర్గముల తమ ఆభిప్రాయములను వ్రాసి పంపవలయునని కోరబడుదురు. తమ ఉద్దేశములను యెవ సఫలించెను ఇతర సంఘములవారు హైందవ ఆర్థిక విచారణసంఘ కార్యదర్శి, సిల్హాట వ్రాసినయెడల వారికి కొన్ని ప్రశ్నలు పంపబడును. అప్పులకు వారు ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసి పంపవలసియుండును. ఈ వ్రాసిపంపబడు ప్రత్యుత్తరములను పరిశీలించిన పిమ్మట, ఆర్థిక సంఘమువారు వారు విచారించవలసిన సాక్షులను కోరుకొందురు. నాస్త్రియ ప్రభుత్వములవారు ఈ సంఘమునకు వలయు సహాయము చేయుదురని భారత ప్రభుత్వమువారు విశ్వసించుచున్నారు. వారికి కావలసిన విషయములను నాస్త్రియ ప్రభుత్వములవారు విచారించి తెలుపుమందవలయును.

ఆలహాబాదు:- ఇరువది ఎనిమిదవ అభిలంఘిత కా యస్థ మహాజనసభ మహావారునందు గతదినమున సమావేశమాయెను. మున్సి నారాయణ ప్రసాదస్థా, ఎం. ఎల్. సి. గారధ్యక్షత వహించిరి. వారు తమయుభన్యాసమును దేశభావనందు గాదించిరి. తమ యుభన్యాస సందర్భమున కానుభ సంస్కరణోద్యమ పూర్వకాతిక్రమము తెల్పుచు ప్రస్తుతము, రాజకీయములం దెక్కును సాల్గొనుటవలనను, విశాలభాగములతో ప్రవర్తించుచుండుట వలనను ప్రస్తుతము ఎక్కువపని సల్పుట లేదని జెప్పెను. కానుభులు ఇతరభాషలతోసాటు అభివృద్ధి గాంచవలెను. నర్థాంతరవివాహములుండవలెననియు కానుభసాతకాల సభివృద్ధిజేయవలెననియు గ్రంథాలయముల పెక్కుడు జేయవలెననియు ముఖ్యముగా ఆగ్రాలో నొకటి స్థాపించవలెనని సూచించెను. విద్యార్థి వేతనముల నెలకొల్పవలెనని చెప్పిరి. కానుభులు తమ వర్తకమును చేతిపనలను అభివృద్ధిపరుచుకొనుటకు ప్రయత్నించవలెను. కానుభులు పోలీసు క్రిమినోలోగ్యములలో జేరరాదను నానాముని తొలగించవలె ననిరి. వివాహములలో పెద్దకట్నములు పుచ్చుకొను నాచారమును సోగొట్టవలె నని 1922 కి. కానుభులు తమ పూర్వవారముల ను గ ను నిం చ వలెను. సింహాద్వైత కే.సి. హాసు మొదలగువారి కాకరమైన కానుభకులము సభినందించిరి. చివరకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నుండుటకు ఎస్. సింహాగారికి ప్రత్యేక యోగ్యులులు చేయబడెను. ప్రభుత్వమునకు తోడివాదకులను తోడ్పడుచు నూతన వికాసమునలన అభివృద్ధిపొందవలెనని యాహవలయ ప్రార్థనాించిరి.

కలకత్తా 11:- కలకత్తాలో స్థిరీకృత్యయందు పేరు వడిన జె.ఎస్. గాయగారు ఈదినమున పరమపదమందిరి. వారు గత కొలదికాలమునుండియు ఇన్ ఫ్లూఎంజియానువలన బాధపడుచుండిరి.

చిరాల మునిసిపాలిటీ

చిరాల పేరాల ప్రజల ఆందోళనకు కారణ మేమి?

III

ఆగస్టు నెలలో మేము ప్రకటించిన చిరాల, బాపట్ల, పొన్నూరు, యూనియన్ల 1919-20 సం. స్టేటిస్టిక్స్ను చూచిన మా యూనియన్ మునిసిపాలిటీ చేయుట యెంత సహేతుకమో విశదము కాగలదు.

చిరాల యూనియన్ ప్రత్యేకింపబడిన జాండ్రపేటలో కలిసి

యిండ్రతరగతి.	యిండ్రసంఖ్య.
1	34
2	26
3	51
4	100
5	285
6	796
7	689
8	901
9	1647

మొత్తం

4529

మా తాలూకాకు డివిజన్ డిస్ట్రిక్టు సీలుదారు

ప్రధాన స్థానముగ స్థానములగు

బాపట్ల యూనియన్ పొన్నూరు యూనియన్

యిండ్రతరగతి - యిండ్రసంఖ్య.	యిండ్రతరగతి - యిండ్రసంఖ్య.
1 59	1 58
2 34	2 86
3 68	3 110
4 83	4 108
5 195	5 184
6 288	6 342
7 488	7 432
8 838	8 861
9 702	9 489

2245

2180

యీ టేబులు మొత్తము చిరాల యూనియన్ లో తక్కిన రెండు యూనియన్ లకంటె యిండ్లు యెక్కువగా నున్నట్లు కనుబడినను తపిసీలుకు వెళ్లితిమేని చిరాల యూనియన్ లో నున్న 4529 యిండ్లలో 1-2-3 తరగతివి 111 అనియు బాపట్లలో 2245 యిండ్లలో 1-2-3 తరగతివి 156 అనియు పొన్నూరులో 2180 యిండ్లలో 1-2-3 తరగతివి 254 అని తేలుచుండుటవల్ల చిరాల యూనియన్ లోకంటె తక్కిన రెండు యూనియన్ లు విలువగలకట్టడములు కలిగియున్నవనుట స్పష్టము. ఇంకొక గెక్కెమర్ త్రము- 1 మొదలు 5 తరగతివరకు మంచిట్టడముల క్రిందనే అంగీకరించి ఏ యూనియన్ వీటిలో నున్నదో పరిశీలించిన చిరాల యూనియన్ లో (జాండ్రపేటలో కలిసి) 496 జాండ్రపేటవి ఘమారు 96 మినహాయించిన 4006 మొదలు 9 తరగతివరకు 4038 జాండ్రపేటవి ఘమారు 1000 మినహాయించిన 3038 తేలుచున్నది. బాపట్ల యూనియన్ లో 2245 యిండ్లలో 1 మొదలు 5 తరగతివి 434. తక్కినవి 1811. పొన్నూరులో 2180 యిండ్లలో 1 మొదలు 5 తరగతివి 546 అనియు తక్కినవి 1634 అని తేలును. ఇందునుబట్టి తేలిన పక్కనసాన మేమనగా- చిరాల యూనియన్ లోవుండే యిండ్రకంటె తక్కిన రెండు యూనియన్ లలోనే కిమితముగల యిండ్లు గలవనియు చిరాల యూనియన్ లోవుండే 3438 యిండ్లలో 1-2-3 తరగతియిండ్లును తక్కిన 4-5 తరగతుల ఒక మొత్తమయిండ్లును కలిపి 400 మొత్తమేయనియు తక్కిన 3038 కొంపలు కేవలము పన్నురానికొంప లనియు తేలుచున్నది- చిరాల యూనియన్ జనాభా 18000 కనుపడుచున్నను అందులో జాండ్రపేటసాత చిరాలవి మినహాయించవలెను. చిరాల యూనియన్ లో నున్న 9 తరగతియిండ్లు 1647 వుండుటయే. జనసంఖ్య యెక్కువగా కనుపించుచున్న జనులలో చాలాభాగము బీదలని చెప్పక చెప్పచున్నది. 400 ఒక మొత్తమ యిండ్ల (మంచికట్టడములనుహా) ఆధారముతో చిరాల-పేరాల మునిసిపాలిటీ చేయుట న్యాయమగునా? ఇంటి 1 కి అవశేష 4 జనము చూచుకొన్నను 1600 భవిష్యత్తు, (సామాన్య స్థితియనుకలసి) కేమించిన 16400 పేదలు వుండి యుండ మా యూనియన్ మునిసిపాలిటీగా మార్పుట ఆలోచనతో చేయబడినదా లేక కానిటి కమిషనరు సిఫార్సుచేసినదా? గవర్న మెంటువారు లొంగనము

ప్రకారం డిస్ట్రిక్టు బోర్డు-యూనియన్ పంచాయతీ చైర్మన్ ల అంగీకారము తెప్పించుకొని చేసినదా యోచించుడు. ప్రభుత్వమువారు కానిటి కమిషనరుగారి సిఫార్సునకు యూనియన్ చైర్మన్ డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారి అంగీకారమునకు ప్రాముఖ్యమిచ్చేయెడల రెపల్లె యూనియన్ ను కానిటి కమిషనరు, డిస్ట్రిక్టు బోర్డుల సలహాలమీదనే మునిసిపాలిటీగా చేయబడినా. ఆ డిస్ట్రిక్టు బోర్డు రెపల్లె మునిసిపాలిటీని రద్దుపర్చుట కంగీకరించిన గౌరవరామయ్యగారి చిత్రమునకు చిరాల మునిసిపాలిటీ రద్దుచేయమంటే కానిటి కమిషనరు డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారి సిఫార్సులు మేరపర్యటముగా దోచుటకు కారణమేమో? ఈ భర్తసంబంధములో యిప్పటికి 11 మంది పురుషులు ఒక వృద్ధ పిరవనిత యిరువది దినములు కారాగృహవాసము చేసినారు. ఒక గ్రామకరణముగారు ఉద్యోగమును వదులుకొనుటయేగాక 3 మాసములు రాజమండ్రి జైలులో కఠినపరకము అనుభవించి వచ్చినారు. ఇద్దరు యింకను రాజమండ్రి జైలునందున్నారు. ఇదివరకు నేను చెప్పిన కారణములవల్ల నాసోదర గ్రామస్థులందరూ అన్ని యిండ్లను పాడుబెట్టి ఆరుమాసములనుండి అరణ్యవాసము చేయుచుండుటచే మాగుఱము దండకారణ్యవాసము చేసిన శ్రీ సీతారాములకు తెలియవలెనుగాని యితరులకు గోచరించునా? మా పూరు పాడుబడినది. ప్రతియింటిలోను, తాచుపాములు బుసలు బెట్టుచూ పట్టపగలయినను ఒంటరిగా నిస్సహాయముగా యింటిలోనికి ప్రవేశించుటకు భయము లేకుండా చేయుచున్నది. అవకాశములలో నక్కలు నిలయముల నేర్పరుచు కొనినవి. డిబ్బ-బోడ్లపక్క పోలమునందు బోలె పచ్చికబట్టి పశువులమేత కాకరమగుచున్నది. స్థితిగతులిట్లున్నను దౌర్భాగ్యస్థితియందున్న మా గ్రామములను దర్శించుటకు మంత్రిగారికి దోచుకున్నను ఆగట్టునెలలో నేము వారిని ఆహ్వానించినను ఆంధ్రదేశ మంతటను ఇటీవల వ్యభిచారము సల్పిన మంత్రిగారికి మాగ్ధమధ్యమున నున్న మాపల్లెలు చూచుటకు బుద్ధి కలుగక పోవుట యట్లుండ-ఈదినము నాకు అందినవార్త చాలా సంతోషము గలిగించినది. నిన్నటిదినమున మాయూరి వైశ్యుడొకడు ఆరువారములకు విధింపబడి నిష్కంధింపబడినట్లు- చిరాల నాయకులు నామిత్రులు అగు వూటుకూరు వెంకటేశ్వర్లు-శ్రీభాకుళం సుబ్రహ్మణ్యం, జాలగంటి సుబ్బారావు వగైరూ నలుబది మంది మాతనముగా ప్రాసిక్యూటర్ చేసి రుట-విచారణవాయిదా 12 తేదీలగాయకు 17 తేదీవరకు. ఇందునుబట్టి చూచిన ప్రభుత్వము సాధ్యమైనంత త్వరలో నాయకులను నిర్బంధించి జనులను పరీక్షించు తుకూహలముతో నున్నట్లు గనుపించుచున్నది. మాజులు నాయకులను దీసిపోవువారు కారని లోకమునకు త్వరలో తెలుపగలరు. మేమున్న కష్టములనుభవించుచున్నను శ్రీ లార్డు రీడింగు ప్రభుత్వమువారును విల్లింగ్డోన్ ప్రభుత్వము మానమునహించియుండ మాకు దిక్కెవ్వరు? ఈశ్వరుడే. మనముమాత్రము మనపట్టుదల వీడకూడదు. రావుల సీతారామయ్య.

చిత్తూరు జిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాలల 2-వ మహా సంఘము 19-11-21 తేదీ శనివారంగోజున చిత్తూరు టవున్ లో జరుగును.

కలకత్తా నగరములో ఈశాన్యదిశయం గుండు పేటలో ఆదివారము రాత్రి నిప్పంటుకొని 90 వేలసాత్తు నాశనమయ్యెను. అటుపిమ్మట పోలీసులు నిషణ్ణు చల్లార్చిరి.

ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగుల తృతీయ మహాసభ :— గౌరవరిజిల్లా రాజమహేంద్రవరపట్టణమున చింతామణిహాలులో 1921 సం. అక్టోబరు నెల 22 తేదీ శనివారము 23-వ తేదీ ఆదివారములందు కంభంగ్రామ మునసబు గారున్న, మద్రాసు కాననిర్యాణసభాసభ్యులున్న ఆగు, మద్రా. రా. శ్రీ కోణతం శరభారెడ్డిగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపబడును. హెడ్డుకరణం అత్యంత కరణముననుబా మనేగార్ గవర్న మెంటు జమీన్ గ్రామములు అనుభేదములకు పాటింపక మొత్తముగ గ్రామోద్యోగులహక్కు వేతనగౌరవాభివృద్ధికరములగు వెక్కు విషయములు చర్చించబడును. కాన ఆంధ్రదేశమందలి గ్రామోద్యోగులును అభిమానులున్న తప్పక దయచేయ ప్రార్థన.

వోలేరు:— మా గ్రామములో నవరాత్రి ప్రారంభము నుండియు 3వ, విష్ణులయములు రెంటిలోను నిత్యము, పూజలు వగయిరాలచేస్తూ భజనలుచేస్తూ మాపురప్రజలు అందరు దైవ భక్తిగలవారలయి అతి ఉత్సాహముతో నున్నారు. నిన్నటి గోజున మా గ్రామములో చాలావరకు రాటుముతో వడికి ఆ నూలుతోనే పడుగు పేక నేసిన స్వచ్ఛమైన స్వదేశీవస్త్రమును ధరించిరి. ఇచ్చట సామాన్యముగా సివారులతో సహా 800 రాటుములు పనిచేస్తూవున్నవి. నవరాత్రి ప్రారంభములోనే దైవ విగ్రహములకు కూడా స్వదేశీవస్త్రాలకార మొనర్చుచేసిరి. అర్చకులుకూడా స్వదేశీవస్త్రములు ధరించక దైవపూజ చేయకూడదని యేర్పరచి, అట్లు ఆచరింపజేసిరి.

శనివారమునాడు సింహానగరమునందు పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు రాజప్రతినిధిగారిని సందర్శించిరి.

నాల్గవ యావద్భారతమిత్రవాదులసభ డిసెంబరు మాసములో అల్లహాబాదునందు జరుగును.

స్వరాజ్య గ్రంథములు

(1) స్వరాజ్యగీతములు
జనసామాన్యమున కింపుగ మండునట్లు వ్రాయబడినది.
0—8—0

(2) స్వరాజ్యచక్రము
(శ్రీమతి శరణాదేవి చౌదరారిగారి యువన్యాసము నుండి అనువాదితము) నిర్మల మగు శైలి 12 ప్రతులు.
రూ 1—0—0

(3) హైందవస్వరాజ్యము
(మహాత్మా గాంధీ విరచితము) స్వచ్ఛమగు వాడుక తెలుగున భావగంభీరమగుచుండును. వెడవంద తర్జుమాచేయబడినది.
0—10—0

(4) స్వరాజ్యమేళరణ్యము
(సి.యస్. ఆంధ్రానుగారి అమూల్యవ్యాసములు తెలిగింపబడినవి) ఇందలి పదములు ములుకులుగాని పలుకులు గావు.
0—1—0

(5) సహాయనిరాకరణతత్వము
0—4—0

ఇండియా ఏజెంసీ బీరో,
ప్రెస్సి కేసు, మదరాసు.

KARNIA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

విక్రీతి తృప్తదేశమగు యిండియా దేశమునందు మెదడునకు చాలా గలగుటకును మాంద్యము వదలుటకును జ్ఞానకక్షి హెచ్చుటకును తలశృంగుకల ముఖ నిగనిగలాడుచుండుటకును (ప్రతి స్త్రీయును పులితృతృతుకును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజెప్టర్)

తలశృంగుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శ్రద్ధ తలచునెడందు కలవు. చుండును పోగొట్టును. శిశుజనులకు పట్టు వంటి మెల్లదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. పని మెండ గుటకులన కండ్లకు కలుగు హరిష్టుమును పోగొట్టి నూతన శాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలచునె అన్నిటిలోను శ్రేష్టమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును వెక్కుమందికి మనహృదయము మొనరించినది.

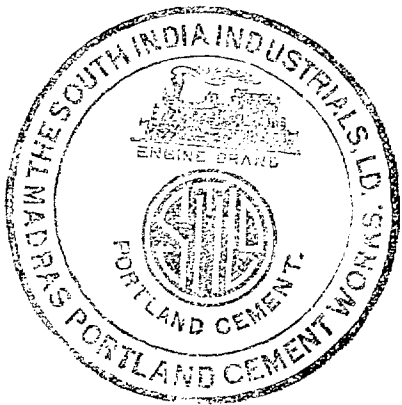
నేడు మీ నుపయోగించుచుండు.

తల ఒకబుడ్డి 1.0-0 ని. పి. చార్జ్ 0.5-0 అనాము.
మాడుబుడ్లు 2-10-0 ని. పి. చార్జ్ 0.0-12-0 అనాము.
ని. పి. మణియార్దరు కమిషను రు. 0-2-0 ప్రత్యేకము.
సోల్ ఏజెంట్లు.
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.
D 126 W 100.
105 జామ్నూమసీడు, బొంబాయి.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

"ట్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

ఇతర సిమెంటు కంటే బలవంతములు
హిందూరాజ్యములు
గనులు శ్రావ్య కంపెనీలు
కంప్రైజరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
మునిసిపాలిటీలు
ఇండ్లు కట్టువారు

అందరూ విశేషముగా వాడుచున్నారు. ఏలవన గా:-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు శుద్ధమైన మూలకస్తులతో చేయబడుచున్నది.
 2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము శుద్ధముగా చేయబడుచున్నది.
 3. ఆ షేకరకముల చేయక, కట్టడములకు ఎంతగానూ చేయవచ్చునో అంతగానూ చేయబడుచున్నది.
- వైద్యుని భారణములచేత అందరూ దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలము సిమెంటులతో చేయబడిన అందరికీ తెలిసి యున్నది.
- సిమెంటు దీయకప్పును "ఇంజిన్" బ్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు ఏలోపములు కలుగ గేరవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండనను మాకు నానీన వివరము గా వ్రాయుకలము.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సాత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోర్టు పెట్ట 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

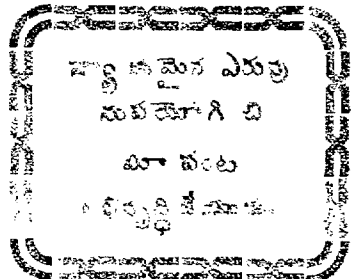
(2049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-83.

మా ప్రత్యేక పు
ఫర్టిలైజరులను

వడ్డు, చెరువు, బొప్పలు,
మొరగాలు, పొగాకు
మొలకలకు వంటలకు
చురుగులకు
ఉపయోగింపును.

చేవలపాడి యిండస్ట్రియల్స్
తమచుచేయబడిన
చేకల ఎటువు
ఎటుకల పాడి
మొలకల వాటినికూడ
ఉపయోగింపును.

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ ప్రాధికారమును పొందినది:-

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబార్ కోస్టు)

INDIAN FERTILISERS, Limited.
TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మనస్సు మద్దూరి చేయబడ్డాయి. ఏలూరు, కృష్ణానది, ఎన్. డి. కృష్ణానది, రావరక, మధురజిల్లా, సి. ఆర్. బాసువనద్రావు, ఫోర్ట్, నామకల్, టి. ఆర్, రామకుమార్, శ్రీవేంకటాచార్య, టి. గల్పట్టజిల్లా. ఆర్. కిల్లీలోకాచారి, తిరువారూర్, తంగువూరు జిల్లా, టి. ఎన్. వంకటేశ్వరమూర్తి, నవ్యాసిగూరు, తిరువల్వేలిజిల్లా. 3014

విరుద్ధముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ బోవధములు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వారకును.
తెలుగు భాషయందు గాని, ఇంగ్లీషు భాషయందు గాని
క్యాబులగు ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హాన్స్ రోడ్, గోంట్లరోడ్, మదరాసు.

తొమర తయిలము

రాజాచానగల కట్టాలో ఉండును. వెల 0-6-0.
అన్యుతాంజనము కిరొ, బొంబాయి లేక మద్రాసు

ఇది చూడవద్దు

చూచికచో మరువవద్దు
వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యులుగారి

ఇకప్పుయోజా

కలరా ప్లేగు

వ్యాధులకు జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన
ఆయుర్వేదవిద్యవ్యాధములు
నూ కలరా, ప్లేగునుగులకు

నిమిత్తకారక స్వము
20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా,
సిలోన్, ఏజెన్ మొదలగుచోట్ల అనేక
వేల ప్రాణులను, కలరా, ప్లేగునుండి

కాపాడుటయే

కలరా శైట్టు 1-కి రు. 1-2-0

ప్లేగు శైట్టు 1-కి రు. 2-2-0

ఇకప్పుయోజా శైట్టు 1-కి రు. 1-12-0

క్యాబులగు ఉచితము. చ్యాకింగు పోర్టు
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

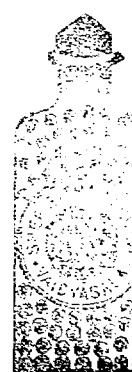
41 ఆచారపురవిధి, జి. టి. మదరాసు.

పాళ్ళవు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును

లోకామయవార

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుకారమును విశ్వానరకు
కలరాటి లేదని భారతముగా చెప్పవచ్చును
విటిలో ఆశ్రయకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు
గాత్రము అత్రును పుట్టిన కుపు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంజనములేక
నెలించుచున్నను. ఈ మాత్రలు 6 నుండి 12 వ
రకు తాంబూలములో గాని లేక కట్టి బోడి
లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
ఎడల మందము అతీర్థము మలబద్ధము చితి
జ్వరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము కిరమా
వారము, దగ్గు, పడికము నరముల వచ్చి బల

మీనక ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన లేక ఉడయో
గించిన కక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేచోట మాక్కుండ మ
నిన గుమస్తాలు వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూమిశ్రమి మాడ ఈ మాత్రలను నేపించి గుణమును పొగ
డు చున్నారు. 250 మాత్రలు గల సీసా 1-కి వెల 0-4-0
ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోటీక 0-6-0 ఒక సీసా
6 సీసాలను తెచ్చించిన పోటీకతో యు 1-8-0
12 సీసాలు " " 2-18-0
25 సీసాలు " " 5-2-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శ్రీతారామన వైద్యశాల

(301-594)

మై. నూ. య.

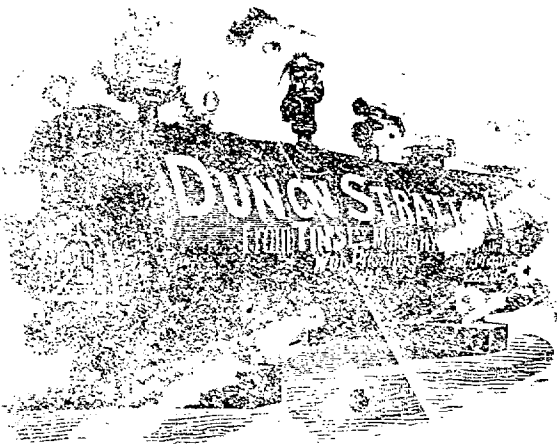
తండ్రి చిలకూరి - పండిట్ నైమూను

DUNCAN STRATTON & Co.

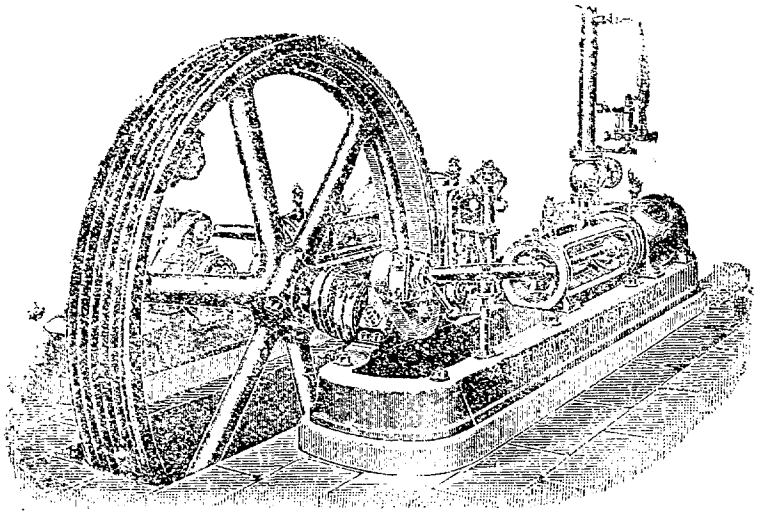
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో

(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంజనీర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి

ఈ దశ 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందును — డయామీటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీంకర్కింగు వ్రెవరు
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు వుండును.

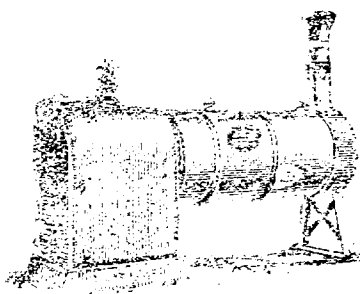

హైక్రాను స్టీల్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

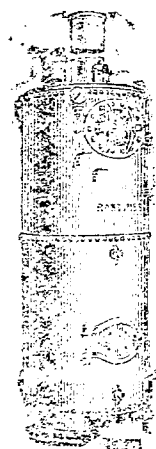

హైక్రాను స్టీల్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
ఈ దశ 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు వుండును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకు వుండును.
స్టీంకర్కింగు వ్రెవరు 100 హా. మొ. 250 హా. వరకు వుండును.

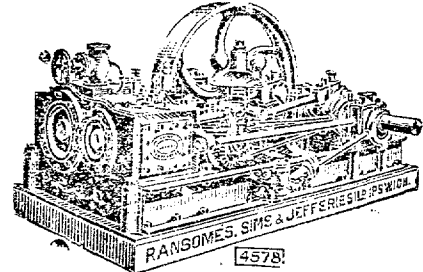
లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీంకర్కింగు వ్రెవరు 80 హానులు మొదలు
100 హా. 120 హా. 150 హా. వరకు వుండును.

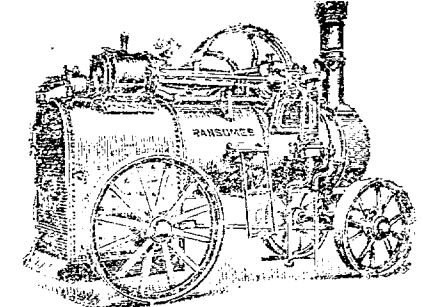
స్టీంకర్కింగు వ్రెవరు 80 హానులు మొదలు
100 హానులు వరకు వుండును.

ఈ క్రింద తెలుపబడిన వాటిని
సర్దుచు చేయుదుము.
మాది జిప్సింగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది వ్రెస్టింగు మెషిన్
మాది స్పిన్సింగు మెషిన్
మాది పీచింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ వనర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
పంచుగడ్డచేయు మెషిన్
పద్దు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
శాగళ్లు, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరసన్ నూనె కరుడు అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్లు) కొరముట్లు
శేతులు వర్క్కుసాపు కొరముట్లు
స్టీలు షాప్టింగు, కప్పింగులు, పెడెస్టల్స్
కాట్ బరన్ అండ్ కాన్స్ట్రక్షన్ విరన్ ప్లాన్లు.
నగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బ్రెస్ట్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్ కుసుపు మొననుండి పోల్ తీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజనులు కూడ గలవు.

హెస్టీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము వ్రెవరు 120 హానులు గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో, వ్రెవర్ సిలిండరు.
స్టీము వ్రెవరు 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ క్రెనను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రాప్తియగు గారైన
మానేజర్ బాపనయ్యగారికెనను వ్రాయవలెను

అమృతాంజనము అన్న నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దస్త, తైల్యము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనెప్పి, వాయునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని పట్టికో నూనె కల రూపు 0—10—0; దబ్బ 1—5 రూపు 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు కలు.
అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6 తంబు శెట్టి ఏధి, మదరాసు.

